

Analýza vysílání programu Prima v období
před volbami do zastupitelstev krajů a
Senátu PČR 2016

OBSAH

ÚVOD	4
ZADÁNÍ ANALÝZY	5
Předmět a cíl analýzy.....	5
Metodika výzkumu	6
ANALYTICKÁ ČÁST	8
Popis základních parametrů analyzovaného materiálu	8
ANALÝZA HLAVNÍ ZPRAVODAJSKÉ RELACE PROGRAMU PRIMA	9
Popis základní struktury analyzovaných zpravodajských příspěvků relace Zprávy FTV Prima.....	9
ANALÝZA OBECNĚ POLITICKÝCH PŘÍSPĚVKŮ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA	13
Tematická agenda obecně politických příspěvků.....	15
Politici aktéři obecně politických příspěvků relace <i>Zprávy FTV Prima</i>	23
Kontext a valence výpovědí o politických subjektech v obecně politických příspěvcích	32
ANALÝZA VOLEBNÍCH PŘÍSPĚVKŮ	35
ANALÝZA PŘÍSPĚVKŮ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA REFLEKTUJÍCÍCH VOLBY OBECNĚ (SENÁTNÍ I KRAJSKÉ)	37
Tematická agenda příspěvků: volby obecně	37
Politici aktéři příspěvků: volby obecně	39
Kontext a valence příspěvků: volby obecně	43
ANALÝZA PŘÍSPĚVKŮ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA REFLEKTUJÍCÍCH SENÁTNÍ VOLBY	45
Tematická agenda příspěvků: senátní volby	45
Politici aktéři příspěvků: senátní volby	47
Kontext a valence příspěvků: senátní volby	55
ANALÝZA PŘÍSPĚVKŮ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA REFLEKTUJÍCÍCH KRAJSKÉ VOLBY.....	56
SHRNUTÍ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ HLAVNÍ ZPRAVODAJSKÉ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA.....	57
ANALÝZA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PROGRAMU PRIMA	59
PARTIE.....	60
<i>Partie</i> , 29. září 2016.....	61
<i>Partie</i> , 2. října 2016	63
SHRNUTÍ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ DISKUZNÍHO POŘADU <i>PARTIE</i>	64
MINIDUEL	65
SHRNUTÍ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ DISKUZNÍHO POŘADU <i>MINIDUEL</i>	68
OČIMA JOSEFA KLÍMY	69
<i>Očima Josefa Klímy</i> , 13. září 2016	69
<i>Očima Josefa Klímy</i> , 27. 9. 2016	70

<i>Oči Josefa Klímy, 4. října 2016</i>	71
SHRNUTÍ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ PUBLICISTICKÉHO POŘADU <i>OČIMA JOSEFA KLÍMY</i>	71
HLAVNÍ ZÁVĚRY	72

ÚVOD

Volby jsou událostí významného společenského dosahu. Základním komunikačním kanálem informujícím o předvolebním politickém dění ve společnosti jsou nepochybně masová média. Ta jsou nejen klíčovým aktérem a zprostředkovatelem sdělení mezi politiky a veřejností, významnou měrou se podílejí i na utváření politických a společenských významů. Jejich společenská odpovědnost je tak (nejen) v období před volbami maximálně důležitá, jelikož jsou do značné míry zodpovědná za objektivní a vyvážený průběh politické soutěže. Objektivita a vyváženost televizního vysílání je zakotvena v zákoně č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon o vysílání), na jehož dodržování dohlíží Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada). Vzhledem k významnému společenskému dopadu věnuje Rada mediálnímu zpracování voleb vždy značnou pozornost.

Předkládaná analýza vysílání programu Prima před volbami do zastupitelstev krajů 2016 a třetiny Senátu 2016 vznikla jako součást celkového monitoringu analytického odboru Úřadu Rady, který mapuje vysílání hlavních celoplošných programů v období před danými volbami. Ty se v České republice konaly ve dnech 7. – 8. října 2016. Druhé kolo voleb do Senátu se uskutečnilo ve dnech 14. – 15. října 2016.

Analýza primárně sleduje, jak program Prima naplňoval v předvolebním období dikci zákona o vysílání, zejména pak § 31 odst. 2 a 3, stanovující, že:

- *„provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů“*
- *„provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivity a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“*

ZADÁNÍ ANALÝZY

Základní požadavky předložené analýzy byly formulovány následujícím způsobem:

A) Vypracovat kvantitativně-kvalitativní obsahovou analýzu vybraných pořadů, která poskytne informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidujícím subjektům, resp. jejich zástupcům, a s jakými konotacemi. Jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře a jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti vysílání.

B) Analýza umožní komplexní vyhodnocení, zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebního vysílání poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz kandidujících subjektů.

Předmět a cíl analýzy

Jako předmět analýzy byly zvoleny čtyři běžně vysílané pořady, ve kterých lze předpokládat politický obsah. V rámci zpravodajství se jedná o hlavní zpravodajskou relaci s názvem *Zprávy FTV Prima*. Z publicistických formátů pak diskuzní pořady *Partie* a *Miniduel* a publicistický pořad *Očima Josefa Klímy*.

Cílem analýzy je posoudit, zda v těchto pořadech vysílaných v období před krajskými a senátními volbami od 9. září 2014 do 7. října 2016 nedošlo při informování o politických subjektech k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona o vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek i v rámci jednotlivých dílů pořadů dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.

Na základě zadání jsme stanovili hlavní výzkumnou otázku znějící: „*Dodržovalo vysílání sledovaných pořadů programu Prima v období od 9. září 2016 do 7. října 2016 zásady objektivního a vyváženého informování jak ve svém celku, tak v rámci jednotlivých dílů pořadů?*“.

Vedlejší výzkumné otázky jsme stanovili tak, aby pomohly zodpovědět základní otázku, přičemž jsme rozlišovali mezi zpravodajskými a publicistickými pořady:

ZPRAVODAJSTVÍ

1. „*Jaká byla časová distribuce příspěvků tematizujících krajské a senátní volby ve vysílání hlavní zpravodajské relace programu Prima ve sledovaném období?*“
2. *Jaká byla časová distribuce obecně politických příspěvků ve vysílání hlavní zpravodajské relace programu Prima ve sledovaném období?*
3. *Jaké pořadí zastávaly volební / obecně politické příspěvky ve vysílání hlavní zpravodajské relace programu Prima ve sledovaném období?*

4. *Objevovaly se upoutávky na volební / obecně politické příspěvky i v headlinu hlavní zpravodajské relace programu Prima ve sledovaném období? Pokud ano, jak často a jakého typu (tematiky)?*
5. *Jaká témata nastolovala hlavní zpravodajská relace programu Prima ve volebních / obecně politických příspěvcích ve sledovaném období?*
6. *Kteří političtí aktéři (politici a politické instituce) a s jakou četností byli v hlavní zpravodajské relaci programu Prima ve sledovaném období zmiňováni a kteří vypovídali?*
7. *V souvislosti, s jakými tématy/v jakém kontextu/s jakou valencí byli političtí aktéři v hlavní zpravodajské relaci programu Prima ve sledovaném období zmiňováni?*
8. *V souvislosti, s jakými tématy/v jakém kontextu/s jakou valencí dostávali političtí aktéři v hlavní zpravodajské relaci programu Prima ve sledovaném období prostor vypovídat?*

PUBLICISTIKA

1. *„Kteří hosté byli zváni do analyzovaných diskuzních pořadů? Existuje klíč, dle kterého byli hosté do pořadů zváni?“*
2. *„Jaká témata byla v těchto pořadech diskutována?“*
3. *„Jaké typy otázek byly užívány v diskuzních pořadech?“*
4. *„Jaký byl poměr konfrontačních/neutrálních/pozitivních výpovědí vůči jednotlivým hostům pořadů?“*
5. *„Které politické subjekty reprezentoval publicistický pořad Očima Josefa Klímy?“*
6. *„Která politická témata byla reflektována v publicistickém pořadu Očima Josefa Klímy?“*

Metodika výzkumu

Základní soubor neboli soubor všech potenciálních výběrových jednotek výzkumu tvoří všechny zpravodajské i publicistické příspěvky týkající se volební tematiky či politiky obecně, které byly odvysílány ve sledovaných pořadech (*Zprávy FTV Prima, Partie, Miniduel, Očima Josefa Klímy*) v období od 9. září 2016 do 7. října 2016. Měsíční období před volbami bylo vybráno záměrně vzhledem k očekávanému největšímu zájmu médií o (před)volební témata i s ohledem na skutečnost, že právě tento časový úsek bývá označován za nejvíce pravděpodobný k ovlivnění nerozhodnutých voličů.

K dosažení cílů analýzy a zodpovězení výše zmíněných otázek jsme aplikovali kombinaci kvantitativní obsahové analýzy a kvalitativní textuální analýzy.

Jako základní analytickou jednotku jsme zvolili příspěvek, který tematizoval podzimní volby nebo politická témata obecně. Příspěvek jsme definovali jako stopu, která je oddělena zvukově i vizuálně od předcházejícího a následujícího příspěvku. Vyjma příspěvku jsme pracovali ještě s dalším typem

analytické jednotky – výpovědi (např. moderátorů, redaktorů, komentátorů). Tu jsme operacionalizovali jako část zprávy (sdělení), ve které je citován nebo popisován nějaký politický subjekt. Tento subjekt jsme pracovníě nazvali „zmiňovaným politickým aktérem“. Výpověď je tak definována určitým zmiňovaným subjektem/aktérem (o kom se mluví), kontextem, ve kterém je o něm hovořeno, jeho hodnocením, tematizací (o čem se mluví) a autorem výpovědi (kdo mluví). Výpovědi byly kódovány a následně analyzovány v programu SPSS.

ANALYTICKÁ ČÁST

V analytické části práce nejprve popíšeme základní parametry analyzovaného materiálu, poté se soustředíme na analýzu jednotlivých pořadů. Začneme analýzou hlavního zpravodajství programu Prima, v dalších částech přejdeme ke třem publicistickým pořadům. Hlavní zjištění analýzy shrneme vždy po každém programovém bloku.

Popis základních parametrů analyzovaného materiálu

Všechny analyzované pořady se více (*Miniduel, Partie*) či méně (*Zprávy FTV Prima, Očima Josefa Klímy*) podílely na rozvíjení předvolební agendy. Celkově bylo v analyzovaném období zmonitorováno **50 dílů pořadů**. Celková stopáž všech monitorovaných dílů čítala **20 hodin 47 minut záznamů**. Čistá stopáž příspěvků, které byly zanalyzovány, jelikož tematizovaly volby nebo obecně politické dění, pak zahrnovala **9 hodin 40 minut záznamů**.

Tab. 1: Přehled analyzovaného materiálu

Název pořadu	počet pořadů		stopáž pořadů	
	rešeršovaných	analyzovaných	rešeršovaných	analyzovaných
Zprávy FTV Prima	29 (403 ZP ¹)	29 (112 ZP)	12:47:35	3:44:20
Partie	4	4	2:52:36	2:52:36
Miniduel	13	13	2:26:00	2:26:00
Očima Josefa Klímy	4 (24 ZP)	4 (7 ZP)	2:40:53	0:37:45
celkem	50	50	20:47:04	9:40:41

¹ ZP = zpravodajský příspěvek.

ANALÝZA HLAVNÍ ZPRAVODAJSKÉ RELACE PROGRAMU PRIMA

V úseku zpravodajských pořadů byla analyzována hlavní zpravodajská relace **Zprávy FTV Prima**, která je vysílána denně na programu Prima v čase od 18:55 do 19:25 hodin. Nejedná se o jediné zpravodajství tohoto programu. Denně je v čase po relaci *Zprávy FTV Prima* vysílán pořad *Krimi zprávy*, který je zpravodajstvím zaměřujícím se na kriminální, a tedy apolitické případy. Ve všední dny bývá vysílána dále relace *Odpolední zprávy*. V rámci té jsou ale publikovány zprávy, které se „dostanou“ i do námi analyzované hlavní zpravodajské relace. Z těchto důvodů nebyly pořady *Krimi zprávy* a *Odpolední zprávy* zařazeny do analýzy.

Popis základní struktury analyzovaných zpravodajských příspěvků relace Zprávy FTV Prima

Předně je třeba připomenout, že jednotkou výzkumu byl příspěvek, který tematizoval (před)volební agendu nebo se týkal politiky obecně a byl od ostatních příspěvků oddělen zvukově a obrazově². Abychom takové příspěvky identifikovali, museli jsme zhlédnout všechny příspěvky odvysílané v relaci v daném období. Po identifikaci příspěvků, které splňovaly námi zadaná kritéria, jsme každý příspěvek posuzovali z hlediska objektivit a vyváženosti jak jednotlivě, tak v celku všech příspěvků, a to prostřednictvím sledování indikátorů objektivit a vyváženosti, které jsme si před analýzou stanovili³.

Ve sledovaném období bylo odvysíláno celkem **29** dílů zpravodajské relace. Délka jednoho vydání dosahovala průměrně **26 minut**. Stopáž všech monitorovaných dílů činila 12 hodin 47 minut, během kterých bylo odvysíláno celkem **403 různých zpravodajských příspěvků**⁴. Z tohoto počtu bylo do analýzy zahrnuto celkem **112 příspěvků**, které odpovídaly stanoveným kritériím. Tento počet příspěvků jsme dále pracovním rozdělení na dvě hlavní skupiny.

Do první skupiny spadaly příspěvky, které byly obsahově tematizovány (před)volební agendou. Tuto skupinu příspěvků jsme pojmenovali jako „**volební**“. Druhou skupinu jsme pojmenovali jako „**obecně politické**“ a řadili jsme do ní příspěvky, jejichž tématem bylo nejčastěji aktuální politické dění. Součástí této skupiny byly i takové, které nebyly primárně politické tematiky, ale nějakým způsobem v nich figurovali politické instituce nebo politici sami. Jak ukazuje graf 1, početně se tyto skupiny významně lišily – obecně politických příspěvků bylo jednou tolik co příspěvků volebních.

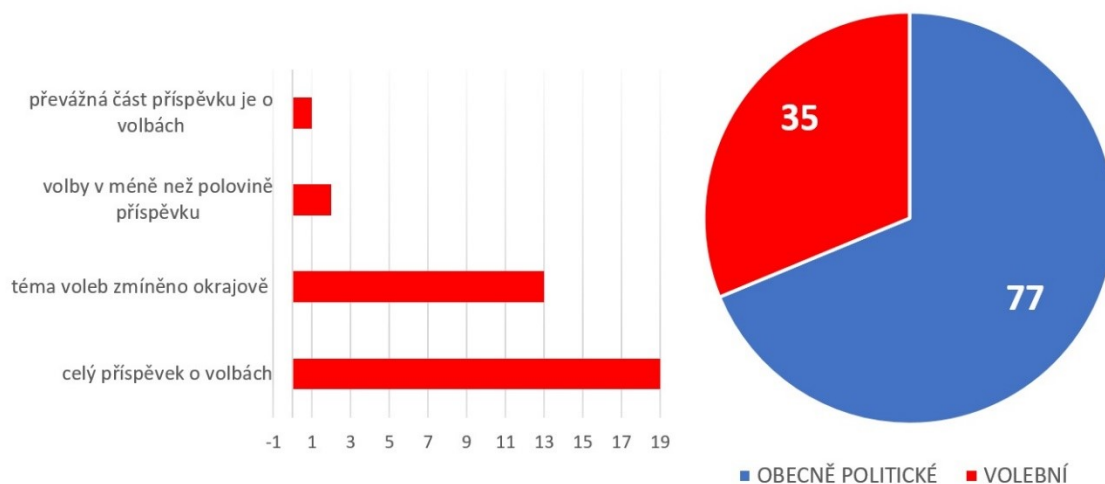
Z **35** volebních zpravodajských příspěvků jsme dále vyčlenili **18**, ve kterých bylo **téma voleb hlavním tématem**. V ostatních **17** příspěvcích bylo téma voleb zmíněno spíše **okrajově**.

² Definice příspěvku viz výše.

³ Viz níže.

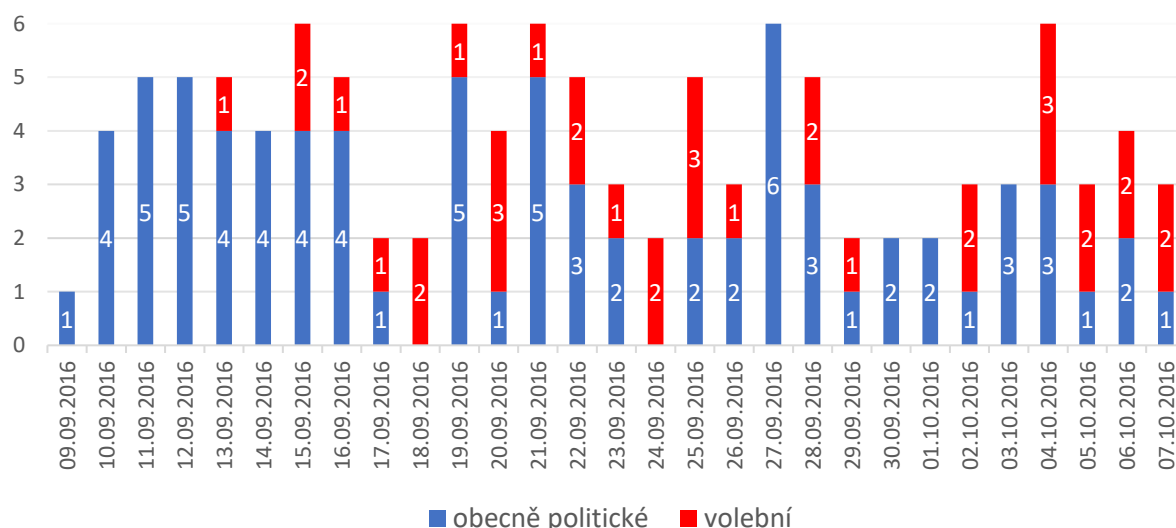
⁴ Zde je však nutné dodat, že tento počet je pouze orientačním údajem vycházející z našeho pracovního členění, které vychází jednak z definice příspěvku, jednak z členění příspěvků dle databáze Newton.

GRAF 1: PŘEHLED ANALYZOVANÝCH PŘÍSPĚVKŮ

Celkové rozložení příspěvků obou kategorií ve sledovaném období uvádí graf 2. Vidíme, že relace *Zprávy FTV Prima* reflektovala blížící se volby od 13. 9. 2016 a vyjma pěti dnů se do voleb objevil v relaci alespoň jeden volební příspěvek. Pokud příspěvky zprůměrujeme, zjistíme, že průměrně byla ve sledovaném období zařazena do relace jedna volební zpráva, což je ve srovnání s obecně politickými příspěvky (2,5 příspěvků denně) spíše marginální množství.

GRAF 2: ROZLOŽENÍ ANALYZOVANÝCH PŘÍSPĚVKŮ V ČASE

Pro úplnou představu o tom, jak redakce pojímala a zpracovávala téma nadcházejících voleb, popíšeme příspěvky z hlediska jejich stopáže, formy a řazení v relaci. Ač se tyto údaje mohou jevit z pohledu

zákona o vysílání redundantní, z pohledu mediálních studií mohou vypovědět mnohé o tom, jakou důležitost redakce tématu voleb přikládala⁵.

Celková stopáž analyzovaných příspěvků činila 3 hodiny 44 minut. Stejně jako byl výrazný rozdíl v počtu příspěvků sledovaných kategorií, byl citelný rozdíl i v jejich celkové stopáži (Tab. 2).

Tab. 2: Počet a stopáž analyzovaných příspěvků relace Zprávy FTV Prima⁶

	počet analyzovaných ZP	podíl ZP z celku všech analyzovaných ZP	stopáž analyzovaných ZP	podíl stopáže ZP z celkové stopáže analyzovaných ZP
<i>Zprávy FTV Prima</i>	112	100 %	3:44:20	100 %
POLITIKA	77	69 %	2:31:22	67 %
VOLBY	35	31 %	1:12:58	33 %

Nejčastější formou příspěvků obou skupin byla reportáž, ojediněle se vyskytly i jiné formy (Tab. 3). U obecně politických příspěvků to byla nejčastěji forma živého vstupu s uvedením vypovídajícího respondenta⁷. U volebních zpráv forma reportáže naprosto dominovala, 3x byla reportáž spojena také s živým vstupem redaktora.

Tab. 3: Žánrový formát analyzovaných příspěvků relace Zprávy FTV Prima

typ žánrové formy	POLITIKA		VOLBY	
	absolutní četnost	relativní četnost ⁸	absolutní četnost	relativní četnost
čtená zpráva	4	5 %	1	3 %
čtená zpráva se synchronem	-	-	1	3 %
reportáž	55	71 %	28	80 %
živý vstup se synchronem	9	12 %	1	3 %
živý vstup	7	9 %	1	3 %
živý vstup s reportáží	2	3 %	3	8 %
HEADLINE	25	32 %	7	20 %

V rámci zpravodajské relace je největší důležitost zpravidla přikládána událostem/zprávám, které jsou zařazovány do headlinu. Zatímco z obecně politických zpráv byla do headlinu řazena každá třetí zpráva, u volebních každá pátá. V období před volbami se v headlinu objevilo šest zpráv tematizujících volby, z toho ale pouze ve dvou příspěvcích bylo téma voleb tématem hlavním. Jednalo se o příspěvky informující o 1) chybných hlasovacích lístkách a 2) vyřazení strany Severočeši.cz z voleb.

Důležitost, jakou relace přikládá danému tématu/události, může být interpretována i z umístění jednotlivých příspěvků v relaci, přičemž první příspěvek je vnímán jako nejdůležitější zpráva dne. Zde opět můžeme konstatovat, že častěji byly na první místo řazeny zprávy obecně politické (Tab. 4).

⁵ Předpoklad souvislosti mezi množstvím vysílaného obsahu a jeho důležitostí je popsán např. v teorii Agenda-Settings.

⁶ Stopáže jsou měřeny pouze z délky příspěvků, tedy bez upoutávek a headlinů (data v tabulce jsou zaokrouhlená).

⁷ Živý vstup se synchronem.

⁸ Relativní četnost byla počítána z celkového počtu zpravodajských příspěvků „politických“ a „volebních“ odvysílaných stanicí bez headlinů a upoutávek. To znamená, u příspěvků politických z celkového počtu 77 zpravodajských příspěvků, v případě „předvolebních“ příspěvků z 35.

Největší počet volebních příspěvků se naopak objevoval ke konci relace. Vezmeme-li v úvahu, že relace odvysílá v jednom vydání průměrně 14 příspěvků, byla převážná většina řazena až do druhé poloviny jejího vysílání. Vysvětlení může spočívat v tom, že v případě obecně politických příspěvků se povětšinou jednalo o aktuální zprávy z dění v Poslanecké sněmovně ČR mající celospolečenský význam, volební příspěvky informovaly často o tématech regionálních/krajských.

Tab. 4: Pořadí analyzovaných příspěvků relace Zprávy FTV Prima

pořadí ZP	POLITIKA		VOLBY	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
1. ZP	12	15 %	3	8 %
2.–5. ZP	30	40 %	9	26 %
6.–10. ZP	22	28 %	10	29 %
11.–15. ZP	13	17 %	12	34 %
16.–20. ZP	-	-	1	3 %

Srovnáme-li popsaná úvodní data o analyzovaných příspěvcích s výsledky analýzy vysílání relace *Zprávy FTV Prima* před volbami do měst a obcí a třetiny Senátu v roce 2014, lze konstatovat, že zatímco počet obecně politických zpráv je velmi obdobný, počet volebních příspěvků výrazně klesl. Zatímco v předvolebním období bylo v roce 2014 odvysíláno **59 zpráv s volební tematikou** (a 64 zpráv obecně politických), v roce 2016 je to pouze **35 volebních příspěvků** (a 77 obecně politických). Objem volebních zpráv, stejně jako ostatní sledované proměnné (zejména pořadí analyzovaných příspěvků), ukazují, že v hlavní zpravodajské relaci programu Prima nebylo téma nadcházejících voleb prioritní.

Nyní přejdeme k širšímu popisu příspěvků. Ačkoli je námi vytvořená klasifikace „politika/volby“ umělá a diváci ji nepochybně vnímají v celku všech příspěvků a na jejich společném základě je utvářen výsledný mediální obraz jednotlivých politických subjektů, rozhodli jsme se pokračovat v analytickém rozdělení zpráv na obecně politické a volební.

ANALÝZA OBECNĚ POLITICKÝCH PŘÍPĚVKŮ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA

Jak již bylo řečeno, ve vysílání relace *Zprávy FTV Prima* jsme zaznamenali celkem **77 obecně politických zpráv**. V jednotlivých příspěvcích jsme na úrovni kvantitativní obsahové analýzy sledovali:

- hlavní téma příspěvku,
- „vypovídající“ politické aktéry, jež v příspěvku bezprostředně vystupují (dále respondenti, mluvčí)
- k jakým tématům se vyjadřují
- jak velký prostor dostávají pro vyjádření,
- „zmiňované“ politické aktéry, o kterých se v příspěvku hovoří (dále též vypovídající aktéři),
- v souvislosti s jakými tématy se o nich hovoří,
- v jakém kontextu,
- s jakou valencí (hodnotové vyznění zprávy).

Tyto proměnné byly pro nás, společně se sledováním faktické správnosti poskytovaných informací, hlavními výše zmíněnými indikátory objektivit a vyváženosti.

Dříve, než přejdeme k analýze těchto příspěvků, ukažme na jejich celkový přehled.

Tab. 5: Přehled analyzovaných obecně politických příspěvků Zprávy FTV Prima

09. 09. 2016 Zdravotní sestry nebudou muset na vysokou
10. 09. 2016 Spor o pořádání shromáždění Středoškoláci si prosadili pamlsky Snaha prosadit evropskou dálniční známku Občané bojují proti věznicí
11. 09. 2016 Pojišťovny nehradí rehabilitace po dětské obrně Azylantka se soudí o šátek se státem, ten jí platí byt Úvahy o ministerstvu vědy Zákaz Konvičkovy akce Vláda schválila půl miliardy pro cizince
12. 09. 2016 Miloš Zeman na jednání tripartity Demonstrace obyvatelů pražské části Písnice Policie prověřuje hejtmana Miloše Peteru Loučení přineslo i rozpaky Obří skleníky přestanou zářit
13. 09. 2016 Praktičtí lékaři chystají stávkou Hádka o autory amnestie Olympionici u premiéra Česko prý vědělo o nebezpečí únosu v Libanonu

<p>14. 09. 2016 Konec chmelařů v Čechách Sněmovna schválila Lex Babiš Otcovská dovolená už příští rok? EK: místo kvót společná obrana</p>
<p>15. 09. 2016 Obcházení zákona možné Kvůli rituálu podřezali desítky ovcí Parohy i bonmoty na prezidentově cestě Stávka definitivně nebude</p>
<p>16. 09. 2016 Nafta a víno ve sněmovně Sudové víno jde do finále? Psí množírny mohou skončit Lídři EU na Dunaji</p>
<p>17. 09. 2016 Úředníci údajně ohrozili fungování Alzheimer-centra</p>
<p>19. 09. 2016 Segwaye jezdí v Praze dál Vnitro chce další peníze Protesty proti lakovně neustávají Železniční přejezd ve Studénce prý bude bezpečnější</p>
<p>19. 09. 2016 Dohady kvůli stahovaným lékům</p>
<p>20. 09. 2016 Revoluce v předepisování léků?</p>
<p>21. 09. 2016 Nucená správa na VoZP? Soud zamítl žalobu fyzika Ošřádala na prezidenta Zemana Směsný odpad plný recyklovatelného Vláda schválila rozpočet V ČR chybí veřejné záchodky</p>
<p>22. 09. 2016 Prezident Zeman kritizoval OSN ČLK: Situace ve zdravotnictví je kritická a bezpečí pacientů negarantujeme TOP 09 navrhuje odklad EET o dva roky</p>
<p>23. 09. 2016 Ministerstvo slibuje levnější léky pro děti a seniory Pražský hrad se zatím vnuče Ferdinanda Peroutky Terezii Kaslové neomluví</p>
<p>25. 09. 2016 Výběr mýta opět ohrožen Politici se stále trápí s důchodovým schodkem</p>
<p>26. 09. 2016 Násilí na stadionech má obtížné řešení Česká a slovenská vláda zasedly společně v Bratislavě</p>
<p>27. 09. 2016 Na hranice se vrátily kontroly Čeští vojáci fasovali lacinou polévku v Halal verzi Odolnost českých úředníků pokulhává Prezident Miloš Zeman udělil třetí milost Čtyři roky od kuličkového "atentátu" na prezidenta Jakl o útočníkovi: je to zřejmě labilní komunista!</p>
<p>28. 09. 2016 Oslavili svatého Václava i Miloše Zemana Špatné letáky: Úsvit zabloudil Věznice v Uherském Hradišti se dočká opravy</p>
<p>29. 09. 2016 Nové dálnice: (Ne)budou</p>

<p>30. 09. 2016 Nový registr – úředníci budou evidovat přestupky Izrael se loučí s bývalým prezidentem Šimonem Peresem</p>
<p>01. 10. 2016 Nalezený článek "Hitler – gentleman" nenapsal F. Peroutka Splšky z úřadu ohrožují zdraví seniorů</p>
<p>02. 10. 2016 Šmejdi utíkají bez placení</p>
<p>03. 10. 2016 Parkovací zóny v Praze komplikují život Terezie Kaslová podala exekuční návrh na Kancelář prezidenta republiky Sociálně slabí kritizují bydlení v buňkách</p>
<p>04. 10. 2016 16letý aktivista trápí prostějovské úředníky Seminář s názvem "Možnosti integrace migrantů v Evropě" Spor o parkovací zóny</p>
<p>05. 10. 2016 Po uprchlících se slehla zem</p>
<p>06. 10. 2016 MF chce zjednodušit daňové přiznání pro zaměstnance Ropné laguny trápí Ostravsko</p>
<p>07. 10. 2016 Policisté měli mučit bývalého šéfa olomoucké GIBS</p>

Tematická agenda obecně politických příspěvků

Abychom získali představu, o jakých tématech bylo v hlavní zpravodajské relaci hovořeno, podívejme se nejprve na tematickou agendu zpráv.

U každého příspěvku, který jsme vyhodnotili jako relevantní pro tuto analýzu a následně ho zařadili do jedné ze dvou kategorií (politika/volby) jsme předně identifikovali jeho hlavní téma. To jsme určovali na základě toho, jakým způsobem byl příspěvek rámcován moderátorkou ve studiu relace. Uvědomujeme si, že zařazení příspěvku do určité tematické kategorie je značně zjednodušující a zobecňující. Většina příspěvků zahrnovala současně několik témat, jednotlivá témata se vzájemně překrývala. Proto jsme vyjma příspěvku pracovali ještě s dalším typem analytické jednotky – s výpovědí. Výpověď jsme definovali jako část zprávy (sdělení), ve které je citován nebo popisován politický subjekt (zmiňovaný aktér). Výpověď tak byla vymezena určitým subjektem/zmiňovaným aktérem (o kom se hovoří), kontextem a valencí, ve kterém je o něm hovořeno (se kterým se o něm hovoří), tematizací (o čem se v souvislosti s ním hovoří) a autorem výpovědi (kdo o něm hovoří). Změna kteréhokoli parametru signalizovala zápis (zakódování) nové výpovědi.

Jak ukazuje Tab. 6 čtvrtina všech obecně politických zpráv se vztahovala k domácímu politickému dění. Nejčastěji se jednalo o různorodé informace týkající se návrhů zákonů či jejich novelizace. Čtyři příspěvky informovaly o plánovaných reformách z oblasti zdravotnictví (1. změna ve vzdělávání zdravotních sester, 2. změny v předepisování léků, 3. zlevnění doplatků na léky, 4. úhrada výdajů za rehabilitaci po dětské obrně ze strany pojišťoven). Dva příspěvky reflektovaly proces schvalování

zákona označovaného jako „Lex Babiš“ v Poslanecké sněmovně ČR. Další dva příspěvky informovaly o procesu schvalování rozpočtu na rok 2017. Ostatní příspěvky této kategorie tematizovaly různé aktuality ze sněmovního/vládního dění (konkrétně: EET; jednání tripartity; zřízení nového ministerstva pro vědu; zavedení tzv. „pamlskové vyhlášky“ ve školách; návrh na otcovskou dovolenou; důchodový schodek; zjednodušení daňového přiznání).

Jak ukážeme níže, důsledkem dominance témat týkajících se vrcholné české politiky bylo, že nejčastěji zmiňovanými i vypovídajícími politickými aktéry obecně politických příspěvků byli čelní představitelé české politiky, zástupci vlády, ministři a předsedové vládních stran. Na straně druhé ale nebyly opomíjeny ani opoziční strany (TOP 09, ODS, KSČM), které byly reprezentovány především prostřednictvím svých předsedů a místopředsedů.

Tab. 6: Tematická agenda analyzovaných příspěvků obecně politických

POLITIKA		
téma	četnost	podíl
zprávy z domácí politiky	19	25 %
zprávy reflektující chování/jednání politických subjektů	13	17 %
zprávy reflektující problémy měst a obcí ČR	12	15 %
zprávy z mezinárodní / zahraniční politiky	7	9 %
zprávy ze zdravotnictví	6	8 %
zprávy o kriminalitě	5	6 %
zprávy týkající se veřejné správy	4	5 %
zprávy o slavných lidech, sportovcích, celebritách	2	3 %
zprávy o české armádě	2	3 %
zprávy o protestních akcích	1	1 %
zprávy jiné tematické kategorie	6	8 %
celkem	77	100 %

Druhou početnou tematickou kategorií příspěvků byly ty, které reflektovaly **chování/jednání politických subjektů**. V této kategorii se sešly různorodé reportáže, jejichž hlavní téma se soustředilo primárně na činy politických subjektů. Čtyři příspěvky této kategorie byly rámcovány optikou politického sporu. Takový rámec byl zvláště zřetelný při prezentaci události nazvané „S humorem do Mekky“, která byla demonstrací proti terorismu pořádanou Martinem Konvičkou (APAČI 2017). Spor kolem této akce vyvstal z návrhu pražského radního Petra Dolínka (ČSSD) zakázat akci kvůli havárii kanalizace v Praze. Podle Konvičky se ale tímto Dolínek snažil zabránit řádně ohlášené akci. Akce tohoto druhu nebyla ze strany redakce explicitně ani implicitně podporována. Naopak současně bylo spíše s negativním hodnocením informováno i o předchozí Konvičkově akci na Staroměstském náměstí v Praze, na které Konvička spolu se svými kolegy zinscenoval okupaci Prahy Islámským státem, což mohlo Dolínkovu návrhu (zakázat aktuálně plánovanou demonstraci) dodávat na legitimitě.

Další početnou skupinou příspěvků kategorie **chování/jednání politických subjektů** byly příspěvky tematizující kauzu *Hitler je gentleman*, založenou na nedoloženém tvrzení českého prezidenta Miloše

Zemana, které se týkalo autorství článku *Hitler je gentleman*, jež Zeman přisoudil novináři Ferdinandovi Peroutkovi. Relace v dané době informovala o aktuálním vývoji kauzy (konkrétně: dovolání Hradu k Nejvyššímu soudu, nalezení článku *Hitler je gentleman*, exekučnímu návrhu vnučky F. Peroutky na Kancelář prezidenta republiky). Další příspěvky této tematické kategorie pak informovaly o sporu ministra spravedlnosti Roberta Pelikána (ANO) s Pardubickým krajem o věznici v Králíkách; pokračování soudního sporu o autory amnestie, kterou vyhlásil exprezident Václav Klaus; služebních cestách prezidenta Miloše Zemana; sporu prezidenta s Ivanem Ošáďalem o profesorský titul; udělení třetí milosti prezidentem Zemanem; oslavách Dne české státnosti, či demonstraci iniciované ze strany hnutí Úsvit-NK a Bloku proti islámu „proti islamizaci Evropy“.

Třetí relativně početnou tematickou skupinou byly příspěvky, které informovaly o **problémech vybraných českých měst a obcí**. Celkem jsme zaznamenali **12 takovýchto zpráv**. Většina těchto příspěvků se nevztahovala explicitně k volbám, některé z nich ale měly potenciál ovlivnit předvolební klání v daném kraji. Příkladem mohou být **reportáže, které informovaly o zavedení tzv. parkovacích zón na další území Prahy (5, 6, 7 a 8)**. Téma tzv. parkovacích zón bylo předmětem **čtyř reportáží**. Dvě reportáže jsme kategorizovali jako příspěvky obecně politické, jelikož v nich nebylo explicitně zmíněno téma voleb. Další dvě reportáže byly zařazeny mezi příspěvky volební, byť se v nich o nadcházejících volbách hovořilo pouze okrajově. V těchto dvou reportážích bylo téma parkovacích zón rámcováno jako spor Prahy a Středočeského kraje prezentovaného středočeským hejtmán Milošem Peterou (ČSSD). Ten v předvolebním období dle rétoriky jedné z reportáží „obvinil“ Prahu, že zavedením parkovacích zón řeší problémy s dopravou na úkor Středočeského kraje (Gabriela Lašková, moderátorka: *„Ten, kdo dojíždí do Prahy za prací, má často smůlu a nemá kde parkovat. Hejtmán Středočeského kraje obvinil ze současné situace pražskou primátorku Adrianu Krnáčovou a chce platnost nových zón pozastavit.“*⁹)

Je třeba upozornit, že redakční komentáře všech čtyř reportáží obsahovaly i hodnotící prvky a naznačovaly (negativní) redakční předpojatost k tématu parkovacích zón. Negativní rámcování zavedeného dopravního opatření v Praze bylo přítomné hned v první reportáži odvysílané dne **20. 9. 2016 (Spor o parkování v Praze)**.

Moderátorka uvedla tuto reportáž slovy: *„Z parkování v Praze se stává černá můra. Z tisíců parkovacích míst se staly placené parkovací zóny a zóny jen pro místní Pražany. Ten, kdo dojíždí do Prahy za prací, má často smůlu a nemá kde parkovat.“*¹⁰

⁹ Prima, Zprávy FTV Prima, 20. 9. 2016, výpověď moderátorky Gabriely Laškové.

¹⁰ Prima, Zprávy FTV Prima, 20. 9. 2016, výpověď moderátorky Gabriely Laškové.

Následovalo vyjádření moderátora, který rovněž komentoval zavedení parkovacích zón negativně: „*Jedete do práce a chcete zaparkovat tam, kde jste byli zvyklí. Jenže teď vám to zakazuje tato cedule. Parkovat zde mohou jen ti, kdo tu bydlí. Takových parkovacích zón neustále přibývá. Městské části neřeší, kde parkovat, ale jen to, kde neparkovat.*“ Poslední věta je čistě hodnotící interpretace dané vyhlášky a je zcela v rozporu s tím, co sděluje v reportáži pražská primátorka Adriana Krnáčová: „*Ať netahá svůj volební boj do Prahy (středočeský hejtman), jo, takže my jsme zřídili parkovací zóny na žádost městských částí, abychom vyšli vstříc požadavku rezidentů primárně, těm, kteří tady platí daně.*“¹¹

V totožné reportáži byl dán prostor i několika respondentům z řad zástupců veřejnosti, přičemž všichni tito vyjadřovali rovněž negativní postoj k nově zavedeným parkovacím zónám.

Daniel JANOCH, redaktor: „*Tohle je běžný příklad parkování v Praze. Lidé ze zoufalství parkují i tam, kde nemohou. Podle městských částí, které parkovací zóny zavedly, by řidiči měli využívat víc odstavná parkoviště. Jenže těch je v Praze žalostně málo.*“¹²

osoba 1: „*Parkuju před barákem, ale jinak to je problém tady vůbec v Dejvicích.*“¹³

osoba 2: „*Nevím, kde to budu nechávat.*“¹⁴

osoba 3: „*Co vydělám, tak tam vlastně dám polovinu za parkování.*“¹⁵

Výběr zdrojů i nastavení optiky prezentované události (zavedení parkovacích zón v dalších městských částech Prahy) v této reportáži signalizuje možné porušení povinnosti provozovatele dodržovat ve zpravodajství zásady objektivity a vyváženosti. Pravda je, že prostor k vyjádření dostala i druhá strana, v tomto případě primátorka Prahy. Nevyvážené zpracování ale přesto vyvstává z počtu oslovených zdrojů hovořících v ne/prospěch parkovacích zón (**kritický pohled zastupoval:** středočeský hejtman Miloš Petera [ČSSD] a tři oslovené osoby; **pozitivní/hájící pohled:** Adriana Krnáčová; **neutrální pohled:** Petr Gazdík [STAN]) i z kriticky zaměřených redakčních komentářů. Neobjektivní pohled je zřejmý, uvědomíme-li si jinou optiku, jakou bylo možné dané téma uchopit – zavedení zón mohlo být prezentováno pozitivně jako vyřešení situace s parkováním pro občany daných městských částí.

Druhá reportáž tohoto tématu, odvysílaná dne **23. 9. 2016 (Dohady kvůli parkovacím zónám)**, přitom již takto jednostranně nastavenou negativní optiku neměla a z hlediska objektivity a vyváženosti ve smyslu zákona o vysílání byla v pořádku. Primárně v ní bylo informováno o tom, že se do daného sporu

¹¹ Prima, Zprávy FTV Prima, 20. 9. 2016, výpověď primátorky Prahy Adriany Krnáčové.

¹² Prima, Zprávy FTV Prima, 20. 9. 2016, výpověď redaktora Daniela Janocha.

¹³ Prima, Zprávy FTV Prima, 20. 9. 2016, výpověď vox populi 1.

¹⁴ Prima, Zprávy FTV Prima, 20. 9. 2016, výpověď vox populi 2.

¹⁵ Prima, Zprávy FTV Prima, 20. 9. 2016, výpověď vox populi 3.

vložil premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD), který po jednání se středočeským hejtmánem Milošem Peterou (ČSSD) „zadal úkol“ ministrům dopravy a financí najít pozemky pro záchytná parkoviště, která by mohla vyřešit problém s parkováním pro dojíždějící do Prahy. Právě vybudování takovýchto parkovišť bylo prezentováno jako eventuální řešení vzniklého problému, který podporovaly všechny oslovené strany (premiér Bohuslav Sobotka [ČSSD]; mluvčí pražského magistrátu Vít Hofman; středočeský hejtmán Miloš Petera [ČSSD]).

Negativně pojaté redakční komentáře se ale znovu objevily v příspěvku ze dne **3. 10. 2016 (Parkovací zóny v Praze komplikují život).**

Moderátor reportáž uvedl těmito slovy: „*Kde zaparkovat? V Praze začaly dnes platit další parkovací zóny a řidiči tak mají o nechtěnou zábavu postaráno. Kritické předpovědi se zatím plní a plní se i poslední volné plochy, kam se auta přesunula.*“¹⁶

Zavedení parkovacích zón je tak degradováno, přičemž nastavená negativní optika pokračuje v samotné reportáži, v níž sám redaktor demonstruje nefunkčnost parkovacích zón (marnou) snahou o zaparkování.

„*Je všední den a já jedu do práce. Jako každý den se snažím najít místo na zaparkování. Jenže na Palmovce už dva dny platí modré zóny, tak uvidíme. Je vidět, že parkovacích míst opravdu přibylo. Má to ale háček, já nemám zaplacené parkování na modré zóně. Mou jedinou šancí je zaplatit si parkování pomocí automatu. Jenže platit 30 korun na hodinu se mi opravdu nechce. Jediná volná parkovací plocha je beznadějně plná, takže mně nezbývá nic jiného než jet do obchodního domu. Dneska tady máte velký nápor, že jo?*“¹⁷

„*Zoufalí řidiči hledají volná parkovací místa opravdu, kde se dá, například v obchodních domech. Ještě minulý týden tady bylo téměř prázdko.*“¹⁸

Prostor následně dostává muž obsluhující parkoviště, dvě osoby (vox populi) a dětská lékařka – všichni tito respondenti více méně explicitně poukazují na problematiku zavedení parkovacích zón. O parkovacích zónách hovoří dále jako o problému i samotný redaktor v další výpovědi: „*To, že modré zóny nejsou jen problémem pro přespolní, potvrzuje i tato ordinace. Rodiče s dětmi se sem těžko dostávají. Nemají kde zaparkovat právě kvůli modrým zónám, a proto sepisují petice.*“¹⁹

¹⁶ Prima, Zprávy FTV Prima, 3. 10. 2016, výpověď moderátora Karla Voříška.

¹⁷ Prima, Zprávy FTV Prima, 3. 10. 2016, výpověď redaktora Daniela Janocha.

¹⁸ Prima, Zprávy FTV Prima, 3. 10. 2016, výpověď redaktora Daniela Janocha.

¹⁹ Prima, Zprávy FTV Prima, 3. 10. 2016, výpověď redaktora Daniela Janocha.

Jediným osloveným respondentem hovořícím o nové vyhlášce v pozitivním kontextu je radní Prahy 8 Karel Šašek (ČSSD), který sděluje: „*Naším prvořadým cílem a úkolem této regulace, kterou jsme, ke které jsme přistoupili, je opravdu ochránit zájmy našich rezidentů.*“²⁰

Legitimitu výpovědi ale znehodnotí záhy redaktor, když sděluje „*Jak se zdá, politikům jde především o to, aby měli kde parkovat jejich voliči a ti ostatní, ať dělají, co umí, třeba ať jezdí metrem.*“²¹

Poslední analyzovaná reportáž tohoto tématu, byla odvysílána **4. 10. 2016 (Spor o parkovací zóny)**. I v té bylo zavedení parkovacích zón prezentováno moderátory relace jako podstatný problém:

„*Cestování po Praze už jen městskou hromadnou dopravou. Tak to je podle některých asi účel nových parkovacích zón, které platí od října.*“²² „*Ano. Kdo chce totiž se svým autem zaparkovat v pražských ulicích, musí mít hodně pevné nervy, a to i ti, kteří v Praze dlouhodobě bydlí. Řada z nich totiž nemá možnost získat povolení k parkování.*“²³

Reportáž poukazovala primárně na to, že ač plán pražského magistrátu zafungoval²⁴, „*řada lidí bydlí v Praze v nájmech a nemají zde nahlášené trvalé bydliště. I oni ale potřebují zaparkovat. Jenže bez trvalého bydliště na to nemají nárok*“²⁵.

Ačkoli i v této reportáži byl citelný příklon redakce ke kritikům parkovacích zón, z hlediska objektivit a vyváženosti ve smyslu zákona o vysílání by bylo velmi těžké dokázat spáchání správního deliktu. V souladu s požadavky na vyváženost a neutrální redakční přístup byli vyváženě osloveni respondenti zastupující protikladné pohledy na problematiku – na straně jedné radní pro dopravu města Prahy Petr Dolínek a Libor Šíma z oddělení organizace dopravy Magistrátu hl. města Prahy, na straně druhé mluvčí iniciativy Stopzónam.cz Robert Vašíček.

Shrneme-li výše řečené, optikou zákona o vysílání se jeví jako problematické dvě reportáže odvysílané dne 20. 9. 2016 a 3. 10. 2016. Z těchto příspěvků je zřejmá negativita v informování o zavedení parkovacích zón v dalších městských částech Prahy, potažmo k pražské primátorce Adrianě Krnáčové (ANO) či Magistrátu hlavního města Prahy. Na úrovni zmíněných příspěvků nebyly dodrženy požadavky na objektivitu a vyváženost, a to zejména kvůli nerovnoměrnému prostoru, který byl poskytnut jednotlivým respondentům hovořícím k tématu parkovacích zón, i negativně zabarveným redakčním komentářům. Tím se mohl provozovatel dopustit porušení i § 31 odst. 3 zákona o vysílání. Jelikož bylo téma spojeno s blížícími se volbami, čímž se závažnost možného spáchání správního deliktu stupňuje,

²⁰ Prima, Zprávy FTV Prima, 3. 10. 2016, výpověď radního Prahy 8 Karla Šaška.

²¹ Prima, Zprávy FTV Prima, 3. 10. 2016, výpověď redaktora Daniela Janocha.

²² Prima, Zprávy FTV Prima, 4. 10. 2016, výpověď moderátora Karla Voříška.

²³ Prima, Zprávy FTV Prima, 4. 10. 2016, výpověď moderátorky Kláry Doležalové.

²⁴ Petr Dolínek, radní pro dopravu hl. m. Prahy: „Očekávané výsledky se dostavily. To znamená, zklidnění té dopravy, té lokální, a umožnění parkování rezidentům, takže tam tyto věci nastaly.“

²⁵ Prima, Zprávy FTV Prima, 4. 10. 2016, výpověď redaktora Josefa Mádle.

navrhujeme Radě zahájit v dané věci s provozovatelem správní řízení. Usnesení předkládáme v závěru této analýzy.

Vrátíme-li se zpátky k popisu tematické agendy obecně politických příspěvků, konkrétně pak ke kategorii, kterou jsme pojmenovali jako **problémy měst a obcí**, lze konstatovat, že v žádném dalším příspěvku již nebyl zaznamenán podobný problém. Pro nastínění kontextu těchto příspěvků uvedme, že bylo hovořeno např. o zákazu segwayů v pražských ulicích; o protestech občanů Nymburka proti tamní lakovně; o zabezpečení železničního přejezdu ve Studénce; o opravách věznice v Uherském Hradišti či o „rovných lagunách“ na Ostravsku). Ačkoli se v těchto příspěvcích explicitně nehovořilo o blížících se volbách, jednalo se povětšinou o témata rezonující v daných krajích i mezi jednotlivými politickými uskupeními zde kandidujícími. V žádném z těchto příspěvků ale nebyly zaznamenány prvky favorizace/dehonestace některých kandidujících uskupení a z hlediska objektivit a vyváženosti v nich nebyly zaznamenány problémy.

Hlavním tématem dalších **šesti příspěvků** obecně politických příspěvků bylo téma **zdravotnictví**. Dva příspěvky informovaly o vyhlášení stávkou praktických lékařů, jejímž cílem bylo „*upozornit například na nedostatečné úhrady nebo na nezáměr mladých lékařů*“²⁶. Další reportáže se týkaly: financování zařízení pro seniory s Alzheimerem v jižních Čechách; stahování zaměněných léků od společnosti Zentiva a následné rozepří mezi Státním ústavem pro kontrolu léčiv a Lékárnickou komorou; sporu členů Vojenské zdravotní pojišťovny, a nakonec prohlášení České lékařské komory o kritické situaci ve zdravotnictví.

Hlavním tématem dalších **pěti příspěvků** bylo téma **kriminality**. V případě těchto reportáží se nejednalo primárně o politické téma. Jen okrajově v nich byly zmiňovány nebo citovány některé politické subjekty. Příspěvky této skupiny tedy neměly velký potenciál ovlivnit politickou/předvolební agendu. Za zmínku ale stojí reportáž této tematické kategorie, která informovala o rituální porážce zvířat (ovcí) v obci Kostice na Břeclavsku, která byla dle hlavních zdrojů reportáže (místních obyvatel a starostky Kostic Anny Bradávkové /KSČM/) provedena rakouskými muslimy. Ačkoli se jednalo o nepotvrzenou zprávu, aktéři rituálního porážení zvířat zde byli onálepkováni jejich náboženskou vírou (muslimové) s poukazem na jejich odlišnost a potenciální nebezpečnost (např.: „*Ted' někteří byli zřejmě ty ženy a není to příjemné. Opravdu není příjemné. To je jiná kultura a nevíte, jak se budou chovat.*“²⁷ Byť je možné zveřejnění a způsob zpracování této události interpretovat jako prvek bulvarizace zpravodajství, nejde tímto zpravodajství omlouvat, jelikož takovéto zprávy mohou mít potenciálně předsudečný charakter. Vezmeme-li v potaz výsledky analýz programu Prima se zřetelem k migrační tematice, které byly v minulém roce zpracovány Úřadem Rady, lze konstatovat, že tato událost byla

²⁶ Prima, Zprávy FTV Prima, 13. 9. 2016, výpověď moderátorky Terezie Kašparovské.

²⁷ Prima, Zprávy FTV Prima, 15. 9. 2016, výpověď Anny Bradávkové, starostka Kostic /KSČM/.

vystavěna v podobném diskurzu, o kterém hovoří i tyto analýzy – v diskurzu odlišnosti, jinakosti či bizarnosti muslimů. Z celkového pohledu na analyzovanou zpravodajskou relaci v daném období pak lze upozornit na to, že podobně rámcovaných zpráv se vyskytlo vícero²⁸. Z hlediska zákona o vysílání je však velmi problematické prokázat porušení zákona o vysílání. Jedná se totiž o nastavení optiky, prostřednictvím které médium prezentuje divákům události, což se nemusí vylučovat s dodržením požadavků na objektivitu a vyváženost zpravodajství. Proto bychom na tomto místě chtěli jen upozornit na přístup provozovatele k událostem týkajícím se této náboženské skupiny, který může mít předsudečný charakter a z toho pohledu může být problematický.

Ostatní zprávy (kategorie obecně politických příspěvků) informovaly o dění ve **veřejné správě** („Výběr mýta opět ohrožen“, „Odolnost českých úředníků pokulhává“, „Nový registr – úředníci budou evidovat přestupky“, „Seminář s názvem Možnosti integrace migrantů v Evropě“), o **protestních akcích** („Demonstrace obyvatelů pražské části Písnice“), **české armádě** („Na hranice se vrátily kontroly“, „Čeští vojáci fasovali lacinou polévku v Halál verzi“) nebo o **slavných lidech, sportovcích** („pohřeb Věry Čáslavské“, „Olympionici u premiéra“).

Tematická struktura obecně politických příspěvků ukázala, že výběr většiny zpráv vyvstával z aktuálního politického a společenského dění ruku v ruce s, zřejmě předpokládanou, diváckou atraktivitou prezentovaných událostí (typu soft news²⁹).

²⁸ Např. „Azylantka se soudí o šátek se státem, ten jí platí byt“ 11. 9. 2016; „Vláda schválila půl miliardy pro cizince“ 11. 9. 2016; „Seminář s názvem "Možnosti integrace migrantů v Evropě", 4. 10. 2016; „Po uprchlících se slehla zem“ 5. 10. 2016.

²⁹ Soft news, neboli „doplňující informace“, mají za předmět zájmu jednotlivé příběhy běžných lidí, zajímavé informace apod. (Trampota 2006)

Politici aktéři obecně politických příspěvků relace *Zprávy FTV Prima*

V analýze jsme se dále zaměřili na to, které politické subjekty měly v předvolebním období do zpravodajství přístup. Sledovali jsme, zda nebyli relací upřednostňováni pouze představitelé jedné strany, a dále v souvislosti s jakými tématy se v příspěvcích objevovali, v jakém kontextu, případně s jakou valencí.

Pracovně nazýváme politiky ve zpravodajských příspěvcích **politickými aktéry**, přičemž rozlišujeme mezi dvěma základními skupinami. V prvním případě analyzujeme aktéry, kteří se přímo účastnili zpravodajství, tedy byli redaktory příspěvků osloveni jako zdroje informací (mluvčí/respondenti). Tyto poté označujeme pracovně jako **vypovídající aktéři**. Ve druhé kategorii tzv. **zmiňovaných aktérů** jsou zařazeni političtí aktéři, kteří v příspěvcích nebyli bezprostředně přítomni, ale bylo o nich hovořeno prostřednictvím druhých osob, nejčastěji moderátory nebo redaktory zpravodajské relace, méně často vypovídajícími aktéry.

Toto rozdělení je důležité, neboť je podstatný rozdíl mezi tím, zda mají politici možnost ve zpravodajství vystoupit přímo, být aktivní součástí děje a moci případně tento děj ovlivnit, a případy, kdy je jejich role pouze pasivní, bez vlastního vyjádření. Vypovídající aktéři mohou děj příspěvku mnohem více ovlivnit než aktéři, o kterých je „pouze“ hovořeno.

Nejprve se podívejme, kteří politici dostali možnost hovořit, tedy **vypovídající politické aktéry**. Z tabulky 7 ukazující na obecnou strukturu všech mluvčích, vidíme, že v obecně politických příspěvcích hovořilo celkem **126 politicky činných osob (z toho 56 různých osob)**. V celku všech mluvčích to sice nebyla ani polovina, avšak je nutné brát v potaz skutečnost, že kategorie „jiné“ zahrnuje velký nediferencovaný počet osob. Pokud bychom tuto skupinu rozdělili do jednotlivých subkategorií (např. tiskoví mluvčí, vox pop, představitelé soukromých podniků, zdravotnických zařízení apod.), žádná taková by nedosahovala tak výrazného počtu jako právě kategorie „politiků“. Můžeme proto říci, že politici byli jednoznačně nejčastějšími mluvčími obecně politických příspěvků.

Tab. 7: Obecná struktura zdrojů (vypovídající aktéři)

	POLITIKA	
	absolutní četnost	relativní četnost
politik	126	42 %
jiné	171	58 %
celkem	297	100 %

Prostor k vystoupení dostali konkrétně představitelé **14 stran a hnutí**. Jen málokdy byli vypovídající politici explicitně slovně zmíněni i s jejich politickou příslušností, ta však byla většinou napsána v titulku, který popisoval jméno a příjmení mluvčího, politickou příslušnost, příp. jeho politickou funkci

(poslanec, starosta apod.). Pokud příslušnost jednotlivých straníků v titulku chyběla, potom jsme ji při kódování příspěvků sami doplňovali.

Tabulka 8 zachycuje absolutní i poměrné zastoupení konkrétních politických stran a seskupení ve výpovědích. Zastoupení jednotlivých stran a hnutí víceméně odpovídá jejich významu v politickém či společenském životě, jak jej lze posoudit alespoň z rozložení politických sil v kontextu celostátní politiky.

Tab. 8: Struktura vypovídajících aktérů obecně politických příspěvků (respondenti)

vypovídající aktér	četnost počet zmínek/ počet ZP ³⁰	podíl ³¹	stopáž ³²	podíl ³³	témata
ČSSD	37 23 ZP³⁴	29 %	335 s	29 %	domácí politika (13); problémy měst a obcí (5); mezinárodní politika (4); integrace migrantů (4); zdravotnictví (3); chování/jednání politiků (2); veřejná správa (2); celebrity (1); kriminalita (1); jiné (2)
Sobotka B. (premiér, předseda strany)	9 8 ZP	-	94 s	-	domácí politika (3); mezinárodní politika (4); veřejná správa (1); celebrity (1)
Marksová T. M. (ministerně MPSV)	7 3 ZP	-	31 s	-	domácí politika (7)
Chovanec M. (ministr MV)	5 2 ZP	-	50 s	-	veřejná správa (1); integrace migrantů (4)
Dolínek P. (radní pro dopravu, magistrát hl. m. Praha)	2 1 ZP	-	18 s	-	problémy měst a obcí (2)
Stráská I. (náměstkyně hejtmana Jihočeského kraje)	2 1 ZP	-	18 s	-	zdravotnictví (2)
Němeček S. (ministr MZ)	2 2 ZP	-	26 s	-	zdravotnictví (1); domácí politika (1)
Netolický M. (hejtman Pardubického kraje)	2 1 ZP	-	17 s	-	chování/jednání politiků (2)
Tejc J. (poslanec)	1 1 ZP	-	15 s	-	kriminalita (1)
Chvojka J. (poslanec)	1 1 ZP	-	4 s	-	domácí politika (1)
Fišer Z. (náměstek prostějovské primátorky)	1 1 ZP	-	12 s	-	jiné (1)
Neubauer R. (starosta MO Plzeň 3)	1 1 ZP	-	18 s	-	problémy měst a obcí (1)
Šašek K. (radní Prahy 8)	1 1 ZP	-	9 s	-	problémy měst a obcí (1)
Petera M. (hejtman Středočeského kraje)	1 1 ZP	-	4 s	-	problémy měst a obcí (1)

³⁰ ZP = zpravodajský příspěvek.

³¹ Z celkového počtu výpovědí všech politiků.

³² V sekundách.

³³ Z celkové stopáže výpovědí všech politiků.

³⁴ Čti: 37 výpovědí zástupců strany ČSSD v 23 zpravodajských příspěvcích.

Jelínek L. (politolog)	1 1 ZP	-	7 s	-	domácí politika (1)
Smetana P. (náměstek prostějovské primátorky)	1 1 ZP	-	12 s	-	jiné (1)
ANO	22 12 ZP	17 %	173 s	15 %	domácí politika (15); chování/jednání politiků (3); problémy měst a obcí (2); veřejná správa (1); celebrity (1)
Babiš A. (ministr MF, předseda hnutí)	11 5 ZP	-	83 s	-	domácí politika (9); problémy měst a obcí (1); celebrity (1)
Pelikán R. (ministr spravedlnosti)	4 2 ZP	-	31 s	-	chování/jednání politiků (3); veřejná správa (1)
Ťok D. (ministr dopravy)	3 1 ZP	-	14 s	-	domácí politika (3)
Maxová R. (poslankyně)	1 1 ZP	-	6 s	-	domácí politika (1)
Charvát M. (primátor Pardubic)	1 1 ZP	-	20 s	-	problémy měst a obcí (1)
Faltýnek J. (poslanec)	1 1 ZP	-	9 s	-	domácí politika (1)
Komárek M. (poslanec)	1 1 ZP	-	10 s	-	domácí politika (1)
KDU-ČSL	12 7 ZP	9 %	89 s	7 %	domácí politika (7); problémy měst a obcí (4); mezinárodní politika (1)
Jurečka M. (ministr MZE)	3 2 ZP	-	17 s	-	domácí politika (3)
Bělobrádek P. (místopředseda vlády, předseda strany)	2 2 ZP	-	14 s	-	domácí politika (2)
Herman D. (ministr kultury)	2 1 ZP	-	11 s	-	domácí politika (2)
Curylo L. (Zastupitel MS kraje)	2 1 ZP	-	17 s	-	problémy měst a obcí (2)
Čunek J. (starosta Vsetína)	2 1 ZP	-	20 s	-	problémy měst a obcí (2)
Zdechovský T. (europoslanec)	1 1 ZP	-	10 s	-	mezinárodní politika (1)
TOP 09	11 9 ZP	9 %	101 s	9 %	domácí politika (5); problémy měst a obcí (2); celebrity (1); kriminalita (1); jiné (2)
Kalousek M. (poslanec, místopředseda strany)	2 2 ZP	-	27 s	-	domácí politika (2)
Doležal M. (místostarosta Prahy 9)	2 1 ZP	-	19 s	-	jiné (2)
Adamová M. (místopředsedkyně strany)	2 1 ZP	-	15 s	-	domácí politika (2)
Lomecký O. (starosta Praha 1)	2 1 ZP	-	15 s	-	problémy měst a obcí (2)
Plíšek M. (poslanec)	1 1 ZP	-	6 s	-	domácí politika (1)
Schwarzenberg K. (poslanec)	1 1 ZP	-	7 s	-	celebrity (1)
Pospíšil J. (bezpp., europoslanec)	1 1 ZP	-	12 s	-	kriminalita (1)

ODS	11 9 ZP	9 %	135 s	12 %	domácí politika (6); kriminalita (2); problémy měst a obcí (1); veřejná správa (1); armáda (1)
Zahradník J. (poslanec)	3 2 ZP	-	49 s	-	domácí politika (3)
Bendl P. (poslanec)	2 2 ZP	-	24 s	-	domácí politika (2)
Blažek P. (poslanec)	2 1 ZP	-	25 s	-	kriminalita (2)
Blahuta S. (starosta Uherského Hradiště)	1 1 ZP	-	7 s	-	problémy měst a obcí (1)
Kupka M. (poslanec)	1 1 ZP	-	12 s	-	domácí politika (1)
Kubera J. (poslanec)	1 1 ZP	-	10 s	-	veřejná správa (1)
Černochová J. (poslankyně)	1 1 ZP	-	8 s	-	armáda (1)
KSČM	5 4 ZP	3 %	49 s	4 %	domácí politika (3); kriminalita (2)
Filip V. (poslanec, předseda strany)	2 2 ZP	-	24 s	-	domácí politika (2)
Bradávková A. (starostka Kostic)	2 1 ZP	-	15 s	-	kriminalita (2)
Mackovík S. (poslanec)	1 1 ZP	-	10 s	-	domácí politika (1)
Starostové pro Liberecký kraj	3 2 ZP	2 %	30 s	2 %	problémy měst a obcí (2); jiné (1)
Horinka J. (starosta Hrádku nad Nisou)	2 1 ZP	-	12 s	-	problémy měst a obcí (2)
Canov M. (kandidát na senátora)	1 1 ZP	-	18 s	-	jiné (1)
Alternativa pro ČR 2017	2 2 ZP	2 %	22 s	2 %	chování/jednání politiků (2)
Konvička M. (kandidát na senátora)	2 2 ZP	2 %	22 s	2 %	chování/jednání politiků (2)
Strana Práv Občanů	2 1 ZP	2 %	8 s	1 %	problémy měst a obcí (2)
Sládeček K. (zastupitel MS kraje)	2 1 ZP	2 %	8 s	1 %	problémy měst a obcí (2)
SNK	2 1 ZP	2 %	8 s	1 %	problémy měst a obcí (1)
Šobich L. (starosta Studénky)	2 1 ZP	2 %	8 s	1 %	problémy měst a obcí (1)
Úsvit-NK	1 1 ZP	1 %	8 s	1 %	chování/jednání politiků (1)

Černocho M. (poslanec)	1 1 ZP	1 %	8 s	1 %	chování/jednání politiků (1)
STAN	1 1 ZP	1 %	8 s	1 %	problémy měst a obcí (1)
Půta M. (hejtman Libereckého kraje)	1 1 ZP	1 %	8 s	1 %	problémy měst a obcí (1)
Strana soukromníků České republiky	1 1 ZP	1 %	6 s	1 %	domácí politika (1)
Valenta I. (senátor)	1 1 ZP	1 %	6 s	1 %	domácí politika (1)
Česká pirátská strana	1 1 ZP	1 %	13 s	1 %	chování/jednání politiků (1)
Michálek J. (zastupitel HL. m. Praha)	1 1 ZP	1 %	13 s	1 %	chování/jednání politiků (1)
jiné – nestraník Farský P. (místostarosta Hrádku nad Nisou)	2 1 ZP	2 %	11 s	1 %	problémy měst a obcí (2)
prezident	13 8 ZP	10 %	146 s	13 %	chování/jednání politiků (9); domácí politika (3); mezinárodní politika (1)
celkem	126 56 ZP	100 %	1142 s	100 %	-

Nelze si však nevšimnout **převahy vládní strany ČSSD**. Všichni političtí mluvčí samozřejmě nemohou dostat stejný čas k vyjádření, navíc v časovém intervalu, který je námi uměle vytvořen. Důležité je proto neopomenout přihlídnout k tehdejší aktuální politické a společenské situaci i tématům, která opanovala veřejný prostor. Jak jsme uvedli výše v sekci tematické agendy, nejčastěji byly medializovány aktuální události z poslaneckého či vládního dění. V těchto příspěvcích pak dostávali prostor zejména premiér, představitelové vlády, ministři či vládní koalice. Nutno podotknout, že např. ministři hovořili povětšinou jakožto reprezentanti funkce, kterou zastávají, spíše než představitelé daného politického uskupení, ačkoli jistě lze namítat, že tyto dvě skutečnosti k sobě neoddělitelně patří.

Na druhou stranu, pojednával-li příspěvek o významných politických věcech týkajících se např. návrhů či schvalování zákonů, prostor k vyjádření dostali i opoziční strany, a to povětšinou prostřednictvím zástupců stran TOP 09 a ODS. Opoziční strana KSČM, která v posledních volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2013 získala větší počet hlasů než TOP 09 i ODS, byla ve sledovaném období oproti těmto podprezentovaná.

Jako doklad toho, že nejčastěji byli opravdu oslovováni vrcholní představitelé parlamentních stran, zobrazuje tabulka 8 i konkrétní politické mluvčí. Nejfrekventovanějším mluvčím všech obecně

politických příspěvků byl premiér České republiky **Bohuslav Sobotka**, který hovořil celkem devětkrát v osmi zpravodajských příspěvcích. Druhým nejčastěji vypovídajícím politikem obecně politických příspěvků byl ministr financí **Andrej Babiš**, který vypovídal v pěti zprávách. Oba zmínění byli oslovováni nejčastěji v kontextu záležitostí týkajících se státní správy.

Krom politiků parlamentních stran hovořilo v příspěvcích pouze několik jedinců reprezentujících jiné subjektů. Tito politici vystupovali výhradně v příspěvcích, které se týkaly regionálního dění, v nichž byli osloveni jakožto představitelé tamního regionu, města nebo obce.

Z 56 různých vypovídajících politiků jich 18 kandidovalo do některého z krajů České republiky a 2 respondenti do Senátu ČR. Na to, kteří politici to byli konkrétně, ukazuje Tab. 9. Analýza neukázala, že by byl některý z těchto kandidátů upřednostňován či naopak dehonestován. Prostor, který jednotliví kandidáti dostali, není nikterak výrazný. Jejich kandidatura nebyla v žádném případě ani explicitně zmíněna.

Tab. 9: Zastoupení kandidujících politiků v obecně politických příspěvcích v roli respondentů

vypovídající aktér politik/kandidát	kandidát do kraje	kandidát do Senátu	četnost počet zmínek/ počet ZP
Zahradník J. (poslanec)	kandidát ODS v Jihočeském kraji	-	3 2 ZP ³⁵
Jurečka M. (ministr zemědělství)	kandidát <i>Koalice pro Olomoucký kraj společně se starosty</i>	-	3 2 ZP
Bělobrádek P. (místopředseda vlády, předseda strany)	kandidát <i>Koalice pro KHK, Královehradecký kraj</i>	-	2 2 ZP
Sládeček K. (zastupitel MS kraje)	kandidát SPD + SPO, MS kraj	-	2 1 ZP
Netolický M. (hejtman Pardubického kraje)	kandidát ČSSD, Pardubický kraj	-	2 1 ZP
Čunek J. (starosta Vsetína)	kandidát KDU-ČSL, Zlínský kraj	-	2 1 ZP
Stráská I. (náměstkyně hejtmána Jihočeského kraje)	kandidát ČSSD, Jihočeský kraj	-	2 1 ZP
Horinka J. (starosta Hrádku nad Nisou)	kandidát Starostové pro Liberecký kraj, Liberecký kraj	-	2 1 ZP
Curylo L. (zastupitel MS kraje)	kandidát KDU-ČSL, MS kraj	-	2 1 ZP
Konvička M. (kandidát na senátora)	-	kandidát APAČI 17, obvod č. 13 – Tábor	2 2 ZP
Canov M. (starosta Chrastavy)	kandidát Starostové pro Liberecký kraj, Liberecký kraj	kandidát SLK, obvod č. 34 – Liberec	1 1 ZP
Valenta I. (senátor)	kandidát subjektu "Svobodní a Soukromníci za SsČR, Zlínský kraj	-	1 1 ZP

³⁵ Čti: Jan Zahradník pronesl 3 výpovědi ve 2 zpravodajských příspěvcích.

Chvojka J. (poslanec)	kandidát ČSSD, Pardubický kraj	-	1 1 ZP
Petera M. (hejtman Středočeského kraje)	kandidát ČSSD, Středočeský kraj	-	1 1 ZP
Kupka M. (poslanec)	kandidát ODS, Středočeský kraj	-	1 1 ZP
Faltýnek J. (poslanec)	kandidát ANO, Olomoucký kraj	-	1 1 ZP
Maxová R. (poslankyně)	kandidát ANO, Jihočeský kraj	-	1 1 ZP
Charvát M. (primátor Pardubic)	kandidát ANO, Pardubický kraj	-	1 1 ZP
Kubera J. (senátor)	kandidát ODS, Ústecký kraj	-	1 1 ZP

V této chvíli obraťme perspektivu a podívejme se ne na to, kdo z politiků v obecně politických příspěvcích hovořil, ale **o kom bylo hovořeno**. Zde je nutné podotknout, že jsme zaznamenávali nejen konkrétní politiky, ale i politické instituce či politické strany/hnutí jako takové.

Celkem jsme identifikovali **286 výpovědí**. Nejčastěji se hovořilo o konkrétních politicích (183 výpovědí), dále o obecných politických subjektech a institucích jako např. „vláda“, „Poslanecká sněmovna“, „Senát“, „kandidáti“ apod. (84) a nakonec o politických stranách a hnutích obecně (19).

Tabulka 10 ukazuje na celkovou strukturu zmiňovaných konkrétních politiků a stran a hnutí (202 zmínek). Zmiňované strany/hnutí jsou řazeny dle četnosti výpovědí o nich. Pod každou stranou jsou uvedeni konkrétní jedinci, o kterých se hovořilo, s jakou četností se o nich hovořilo a v souvislosti s jakými tématy. Zde jen připomeňme, že jsme zaznamenávali a následně analyzovali výpovědi všech mluvčích, tedy nejen moderátorů a redaktorů relace, ale i vypovídajících aktérů.

Tab. 10: Struktura zmiňovaných politických aktérů/subjektů v obecně politických příspěvcích

zmiňovaný aktér	četnost počet zmínek/ počet ZP ³⁶	podíl ³⁷	kandidát – kraje	kandidát – senát	témata
ČSSD	66 34 ZP³⁸	33 %	-	-	chování/jednání politiků (28); domácí politika (14); mezinárodní politika (5); integrace migrantů (4); zdravotnictví (3); problémy měst a obcí (1); protestní akce (1); celebrity (1); kriminalita (1); armáda (1); jiné (7)
Chovanec M. (ministr MV)	13 7 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (6); integrace migrantů (4); domácí politika (1); kriminalita (1); armáda (1)

³⁶ ZP = zpravodajský příspěvek.

³⁷ Z celkového počtu zmínek o konkrétních politicích a politických stranách/hnutích obecně.

³⁸ Čti: 66 zmínek o straně ČSSD2/o jejich politicích v 34 zpravodajských příspěvcích.

Němeček S. (ministr MZ)	12 7 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (5); domácí politika (4); zdravotnictví (3)
Sobotka B. (premiér, předseda strany)	10 8 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (4); mezinárodní politika (4); protestní akce (1); celebrity (1)
Dolínek P. (radní pro dopravu, magistrát hl. m. Praha)	6 2 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (6)
ČSSD	5 4 ZP	-	-	-	domácí politika (4); chování/jednání politiků (1)
Marksová T. M. (ministřyně MPSV)	4	-	ne	ne	domácí politika (3); chování/jednání politiků (1)
Petera M. (hejtman Středočeského kraje)	4 2 ZP	-	Středočeský	ne	chování/jednání politiků (3); korupce (1)
Fišer Z. (náměstek prostějovské primátorky)	3 1 ZP	-	ne	ne	jiné (3)
Smetana P. (náměstek prostějovské primátorky)	3 1 ZP	-	ne	ne	jiné (3)
Valachová K. (ministřyně MŠ)	2 1 ZP	-	ne	ne	domácí politika (2)
Zaorálek L. (ministr MZV)	2 2 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (1); mezinárodní politika (1)
Mládek J. (ministr MPO)	2 2 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (1); problémy měst a obcí (1)
ANO	35 14 ZP	17 %	-	-	chování/jednání politiků (23); domácí politika (10); problémy měst a obcí (2); celebrity (1)
Babiš A. (ministr MF, předseda hnutí)	21 9 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (14); domácí politika (6); problémy měst a obcí (1)
ANO	4 4 ZP	-	-	-	domácí politika (3); chování/jednání politiků (1)
Pelikán R. (ministr spravedlnosti)	5 5 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (5)
Krnáčová A. (primátorka Prahy)	3 3 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (3)
Ťok D. (ministr dopravy)	1 1 ZP	-	ne	ne	domácí politika (1)
Stropnický M. (ministr MO)	1 1 ZP	-	ne	ne	celebrity (1)
KDU-ČSL	8 7 ZP	4 %	-	-	domácí politika (4); chování/jednání politiků (3); problémy měst a obcí (1)
Bělobrádek P. (místopředseda vlády, předseda strany)	3 2 ZP	-	ne	ne	domácí politika (3)
Jurečka M. (ministr MZE)	2 2 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (2)
KDU-ČSL	1 1 ZP	-	-	-	domácí politika (1)
Herman D. (ministr kultury)	1 1 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (1)
Čunek J. (starosta Vsetína)	1 1 ZP	-	ne	ne	problémy měst a obcí (1)

TOP 09	6 3 ZP	3 %	-	-	domácí politika (5); chování/jednání politiků (1)
Kalousek M. (poslanec, místopředseda strany)	3 1 ZP	-	ne	ne	domácí politika (3)
TOP 09	3 3 ZP	-	-	-	domácí politika (2); chování/jednání politiků (1)
Alternativa pro ČR 2017 Konvička M. (kandidát na senátora)	6 2 ZP	3 %	-	-	chování/jednání politiků (6)
Konvička M. (kandidát na senátora)	6 2 ZP	3 %	Jihočeský	ne	chování/jednání politiků (6)
ODS	4 3 ZP	2 %	-	-	domácí politika (3); veřejná správa (1)
ODS	2 1 ZP	-	-	-	domácí politika (2)
Zahradník J. (poslanec)	1 1 ZP	-	Jihočeský	ne	domácí politika (1)
Kubera J. (poslanec)	1 1 ZP	-	Ústecký	ne	veřejná správa (1)
KSČM	4 4 ZP	2 %	-	-	domácí politika (3); chování/jednání politiků (1)
KSČM	2 2 ZP	-	-	-	domácí politika (2)
Mackovík S. poslanec)	1 1 ZP	-	ne	ne	domácí politika (1)
Nohavová A. (poslankyně)	1 1 ZP	-	Jihočeský	ne	chování/jednání politiků (1)
PIRÁTI	2 1 ZP	1 %	-	-	chování/jednání politiků (2)
Michálek J. (zastupitel Hl. m. Praha)	2 1 ZP	-	-	-	chování/jednání politiků (2)
Úsvit-NK	1 1 ZP	1 %	-	-	chování/jednání politiků (1)
Černoch M. (poslanec)	1 1 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (1)
Blok proti Islamizaci	1 1 ZP	-	-	-	chování/jednání politiků (1)
Strana soukromníků České republiky	1 1 ZP	1 %	-	-	chování/jednání politiků (1)
Valenta I. (senátor)	1 1 ZP	-	Zlínský		chování/jednání politiků (1)
jiné – prezident	42 13 ZP	20 %	-	-	chování/jednání politiků (35); domácí politika (7)

jiné – ostatní ³⁹	22 7 ZP	12 %			problémy měst a obcí (2)
celkem	202 51 ZP	100 %			-

Údaje v Tab. 10 do velké míry korespondují s daty z Tab. 8. Tak jako byli s velkým náskokem nejčastěji vypovídajícími aktéry představitelé **ČSSD**, tak i v kategorii zmiňovaných měli podstatnou převahu. Hovořit o nevyváženosti a neobjektivitě by bylo ale velmi těžko prokazatelné, a to vzhledem ke kontextům, v jakých byli tito politici medializováni. Jak jsme již výše uvedli, ve výpovědích byli nejčastěji zmiňováni nejvyšší institucionální představitelé (především pak premiér), kteří v příspěvcích promlouvali z pozice svého úřadu.

Ze srovnání struktury vypovídajících i zmiňovaných aktérů vyplývá, že **největšího souvislého prostoru** se v obecně politických příspěvcích dostalo **straně ČSSD**. S menší četností, ale ne nevýznamně, pak **hnutí ANO** a straně **KDU-ČSL** i opozičním stranám **TOP 09, ODS, KSČM**. Nejméně pozornosti z parlamentních stran připadlo hnutí **Úsvit-NK**. Ač se kvantitativní data mohou zdát nevyvážená, kontext příspěvků ukazuje na to, že příčinou medializace právě těchto stran byl zájem relace o aktuální politické dění v České republice i ve světě.

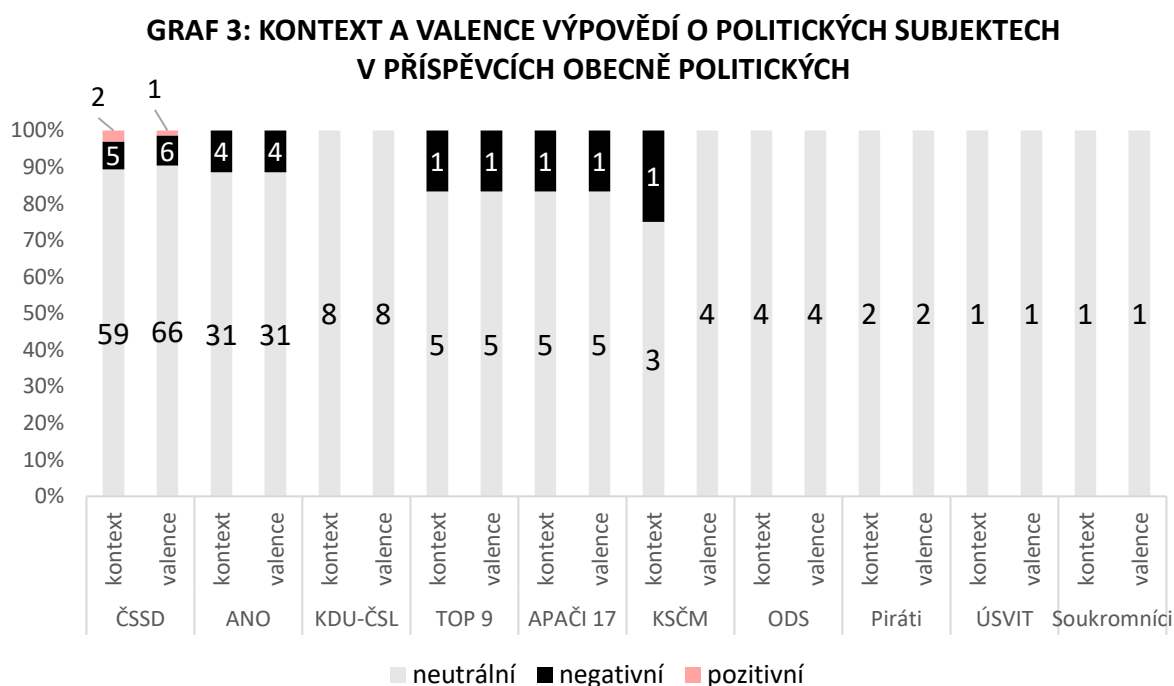
Kontext a valence výpovědí o politických subjektech v obecně politických příspěvcích

Závěrem analýzy obecně politických příspěvků se podívejme na kontext a valenci výpovědí o jednotlivých politických stranách a hnutích. Zatímco kontext vypovídal o tom, v jakých souvislostech se o daném politickém subjektu hovořilo, vyznění výpovědi o způsobu, v jakém o něm bylo vypovídáno pomocí různých vrstev výrazových prostředků. Ukazatel valence, tedy jakéhosi hodnotového vyznění textu, se zaměřoval na to, jakým způsobem byla výpověď řečena a zda přitom redaktoři či moderátoři užívali např. expresivně zabarvených hodnotících komentářů. Distinkce mezi kontextem a valencí není velká, pro diváky nemusí být ani znatelná, resp. jim zřejmě splývá, z hlediska analýzy je však podstatná, protože může ukázat na případné zaujetí redaktorů/moderátorů.

Proměnné kontext a vyznění výpovědí mohly nabývat čtyř hodnot – neutrální, negativní, pozitivní a ambivalentní. Ve výsledku jsme ale hodnotu „ambivalentní“ sloučili s hodnotou „neutrální“. Graf 3 ukazuje na nejčastěji zmiňované politické subjekty a jejich představitele v souvislosti s valenčním a kontextovým zabarvením. Lze si všimnout, že výpovědi obecně politických příspěvků byly jen výjimečně zabarveny. Jak bylo řečeno, ve sledovaném období zaznělo v obecně politických příspěvcích 202

³⁹ Václav Klaus (exprezident); Jean-Claude Juncker (předseda Evropské komise); Robert Fico (slovenský premiér); Angela Merkel (německá kancléřka); princ Charles; François Hollande (prezident Francie); Barack Obama (prezident USA); Abbás Mahmúd; Robert Fico (slovenský premiér)

výpovědí o politicích či politických stranách/hnutích. **Z hlediska hodnocení politických subjektů lze konstatovat neutrálnost (ambivalentnost) většiny výpovědí (93 %).** Pouze 6 % výpovědí bylo laděno negativně a 1 % pozitivně. Analýza navíc ukázala, že tyto výpovědi nezaznívaly ani tak ze strany zástupců redakce, jako spíše ze strany vypovídajících aktérů (respondentů/mluvčích), převážně jiných politiků.

S vyšším počtem výpovědí o jednotlivých politických subjektech roste i počet negativních zmínek. Kvantitativní srovnání ale není příliš vypovídající. **Podstatné je, že v souvislosti s žádnou stranou či politikem nebyly zaznamenány jednostranné tendence.**

Pro stranu **ČSSD** vyznívaly kontextově negativně příspěvky týkající se **policejního vyšetřování** hejtmana Středočeského kraje **Miloše Petery**, či protestů proti zinkovně v Nymburku, které byly dle rétoriky redaktorky „namířeny i proti Miloši Peterovi“. V souvislosti s hnutím **ANO** se hovořilo kontextově negativně vždy o předsedovi tohoto hnutí **A. Babišovi** a jeho politických krocích (např. v kontextu tzv. zákona „lex Babiš“, či možným profitováním koncernu Agrofert z navrhovaného zákona o tzv. zelené naftě). Negativním výpovědím se dále nevyhnuly strany **TOP 09** (kritika Miroslava Kalousek ze strany Andreje Babiše), **APAČI 17** (spor o pořádání demonstrace „S humorem do Mekky“) a **KSČM** (trestní stíhání poslankyně Aleny Nohavové).

Závěrem této části lze konstatovat, že monitoring a analýza obecně politických příspěvků nezjistily, vyjma zmíněných příspěvků o parkovacích zónách v Praze, žádné skutečnosti ukazující na porušení zákona o vysílání. Větší medializace strany ČSSD tkvěla v nastolování agendy týkající se státní správy,

vládních záležitostí ale i aktuálních událostí. V té souvislosti pak byli nejčastěji oslovováni představitelé vládních stran, což je běžná praktika tzv. mediálních rutin.

ANALÝZA VOLEBNÍCH PŘÍSPĚVKŮ

Nyní již přejděme k příspěvkům volebním. Jak jsme v základním přehledu analýzy uvedli, celkem jsme zaznamenali **35 různých příspěvků** vztahujících se k podzimním volbám. Stejně jako v případě obecně politických zpráv jsme na úrovni kvantitativní obsahové analýzy v každém zpravodajském příspěvku sledovali:

- hlavní téma příspěvku,
- „vypovídající“ politické aktéry, jež v příspěvku bezprostředně vystupují (dále respondenti, mluvčí)
- k jakým tématům se vyjadřují
- jak velký prostor dostávají pro vyjádření,
- „zmiňované“ politické aktéry, o kterých se v příspěvku hovoří (dále též vypovídající aktéři),
- v souvislosti s jakými tématy se o nich hovoří,
- v jakém kontextu,
- s jakou valencí (hodnotové vyznění textu).

Abychom mohli s volebními příspěvky efektivně pracovat, museli jsme je nejprve pracovním rozdělit na ty, které se týkaly voleb **krajských**, voleb **senátních** a voleb **obecně** (zahrnující oba „typy“). Dále jsme vyhodnocovali, zda jsou volby v příspěvku hlavním nebo vedlejším tématem.

Jak zachycuje tab. 11, **nejvíce příspěvků**, celkem **17**, bylo odvysíláno k volbám **obecně**, tedy bez specifikace toho, zda jde o volby krajské nebo senátní. V těchto příspěvcích ale bylo téma voleb jen zcela **okrajovým tématem**.

Naproti tomu v příspěvcích reflektujících **senátní volby**, kterých bylo celkem **14**, bylo téma voleb **dominantním tématem**. K senátním volbám totiž zařadila relace jednotný koncept vysílání reportáží z různých volebních obvodů, ve kterých redaktoři informovali o místních problémech a přístupech několika vybraných kandidátů k těmto problémům.

Nejmenší zastoupení pak měly příspěvky informující o **krajských volbách**. Těch bylo ve sledovaném období odvysíláno pouze čtyři, navíc ve všech těchto bylo téma voleb pouze okrajovým tématem.

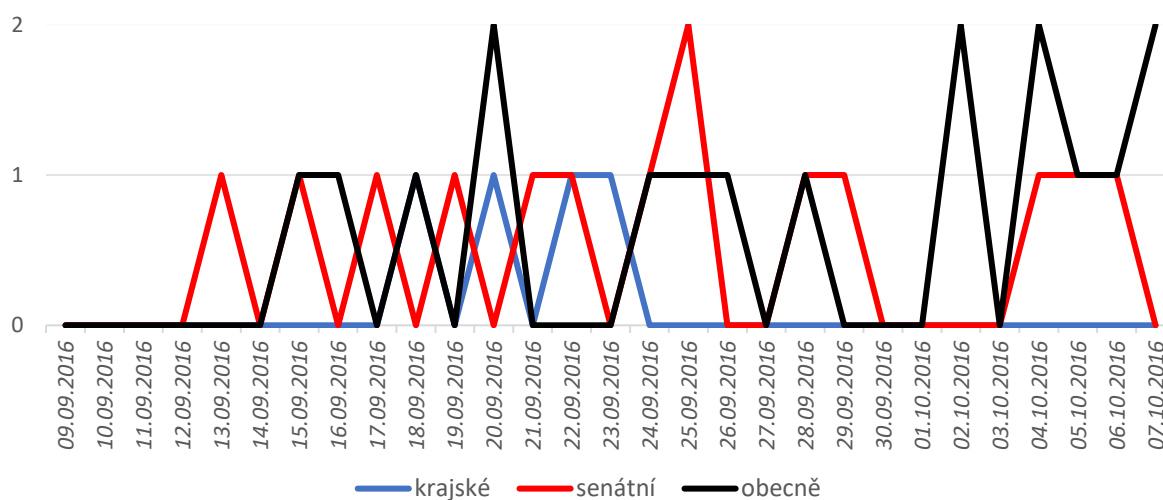
Tab. 11: Počet volebních příspěvků dle zaměření na volby senátní/krajské/obecně

typ voleb	četnost	celý příspěvek o volbách	převážná část příspěvků o volbách	jen okrajově zmíněno téma voleb
KRAJSKÉ I SENÁTNÍ volby	17	5	1	11
SENÁTNÍ volby	14	14	0	0

KRAJSKÉ volby	4	0	0	4
celkem	35	19	1	15

I z časového rozložení příspěvků „**krajských**“, „**senátních**“ a „**obecných**“ vidíme, že zatímco zprávy tematizující volby **obecně**, případně **senátní** volby, byly vysílány takřka **kontinuálně** po celé sledované období, vysílání příspěvků o **krajských** volbách bylo velmi nárazové a spíše **zanedbatelné**.

GRAF 4: ROZLOŽENÍ PŘÍSPĚVKŮ O VOLBÁCH VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ

Z grafu 4 si lze také všimnout, že relace *Zprávy FTV Prima* zařazovala do svého vysílání v jednom dni maximálně dva volební zpravodajské příspěvky. Průměrně byl ve sledovaném období vysílán jeden příspěvek denně. I v tomto údaji lze spatřit ve srovnání s výsledky analýzy vysílání této relace před podzimními volbami 2014 výrazný pokles zájmu o volební tematiku, jelikož v období před dvěma lety zařazovala relace průměrně 2,3 příspěvky denně.

Nyní již přejdeme k analýze jednotlivých kategorií volebních příspěvků, začneme přitom analýzou zpráv, jež tematizovaly volby obecně, tedy bez explicitního zaměření se na senátní či krajské volby.

ANALÝZA PŘÍSPĚVKŮ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA REFLEKTUJÍCÍCH VOLBY OBEČNĚ (SENÁTNÍ I KRAJSKÉ)

Jak bylo řečeno, do této kategorie jsme zařadili celkem **17 příspěvků**. Tabulka 12 ukazuje na všechny, které zde spadaly.

Tab. 12: Přehled odvysílaných zpravodajských příspěvků: volby obecně

datum	název příspěvku	téma voleb	hlavní téma
15. 9. 2016	Komárek prý nemluvil pravdu	jen okrajově zmíněno	kriminalita
16. 9. 2016	Zpívající prezident	jen okrajově zmíněno	chování/jednání politiků
18. 9. 2016	Důchodci dostanou přidáno až 300 korun měsíčně	jen okrajově zmíněno	domácí politika
20. 9. 2016	Další dálniční úseky zadarmo	jen okrajově zmíněno	domácí politika
20. 9. 2016	Žít v malých obcích bude výhodné	jen okrajově zmíněno	domácí politika
24. 9. 2016	(Ne)transparentní kandidáti na senátory a hejtmany	celý příspěvek je o volbách	volební kampaň
25. 9. 2016	Předvolební debata v partii	jen okrajově zmíněno	politické spory
26. 9. 2016	Zálohové výživné opět prosazují politici před volbami	jen okrajově zmíněno	domácí politika
28. 9. 2016	Je osvobození od poplatků předvolební populismus?	převážná část příspěvku je o volbách	problémy měst a obcí
2. 10. 2016	Politici se pohádali o výši spoluúčasti pacientů ve zdravotnictví	jen okrajově zmíněno	politické spory
2. 10. 2016	Ministerstvo financí nestíhá „úctenkovou“ loterii	jen okrajově zmíněno	domácí politika
4. 10. 2016	Našly se špatné hlasovací lístky	celý příspěvek je o volbách	organizace voleb
4. 10. 2016	Piráti obvinili ministra vnitra Milana Chovance	jen okrajově zmíněno	chování/jednání politiků
5. 10. 2016	Minimální mzda vzroste	jen okrajově zmíněno	domácí politika
6. 10. 2016	Rýsující se volební skandál	celý příspěvek je o volbách	politické spory
7. 10. 2016	Začaly volby do krajů a jedné třetiny Senátu	celý příspěvek je o volbách	první volební den
7. 10. 2016	Češi volí do krajů a třetiny Senátu	celý příspěvek je o volbách	první volební den

Tematická agenda příspěvků: volby obecně

Příspěvky, které **obecně reflektovaly nadcházející volby**, spadaly nejčastěji do tematické kategorie „**domácí politika**“. Celkem **6 příspěvků** informovalo o různých **vládních** či **opozičních návrzích zákonů** (navýšení starobního důchodu; rozšíření neplacených dálničních úseků; návrh na finanční podporu pro život a podnikání na venkově; návrh na zavedení tzv. zálohového výživného; návrh na zvýšení minimální mzdy). Tyto návrhy pak byly ať už ze strany redakce, nebo ze strany oslovených respondentů prezentovány jako návrhy vznikající jakožto „lákadlo“ pro voliče. Nutno dodat, že taková prezentace nebyla v těchto příspěvcích dominantní, ale vyskytla se spíše na úrovni jednotlivých výpovědí.

Stejně tak v další tematické kategorii, kterou jsme nazvali „**politické spory**“, bylo téma voleb zmíněno jen **okrajově**. Dva příspěvky primárně informovaly o vydání publicistického pořadu *Partie*, ve kterých se názorově střetli hosté-politici z různých stran. Třetí příspěvek této tematické kategorie pak informoval o vyřazení hnutí Severočeši.cz z krajských voleb kvůli vnitrostranickému sporu. Současně bylo informováno o datu konání krajských i senátních voleb.

Další **dva příspěvky** jsme zařadili do kategorie „**chování/jednání politiků**“. První z nich informoval o návštěvě prezidenta Zemana v Pardubickém kraji. Mimo jiné bylo informováno, že prezident „s lidmi diskutoval o nadcházejících volbách“. Druhý příspěvek této kategorie informoval o tom, že „Česká pirátská strana obvinila ministra vnitra za ČSSD Milana Chovance, že opsal úvod své bakalářské práce“⁴⁰. Součástí tohoto příspěvku pak bylo i Chovancovo vyjádření, který obvinění vysvětlil předvolebním bojem ze strany Pirátů.

V den konání voleb, 7. října 2016, byly v relaci odvysílány dva příspěvky. Protože oba byly zaměřené na volby obecně, zařadili jsme je do kategorie „**první volební den**“. Zatímco první zpráva primárně informovala o odvolení lídrů parlamentních stran, druhá přinášela informace z konkrétní volební místnosti na Praze 6 a popisovala tamní aktuální volební situaci i organizační záležitosti voleb (volební účast, komplikace, čas konání voleb, uzavření volebních místností apod.).

Ostatní **čtyři příspěvky**, které informovaly o volbách obecně, spadaly do různých kategorií.

Kategorie „**problémy měst a obcí**“ pojímá reportáž z Olomouce. Informováno v ní bylo o tom, že Ministerstvo dopravy před volbami změnilo názor na žádost olomouckého magistrátu na osvobození tamního dálničního obchvatu od poplatků. Primátor města Antonín Staněk (ČSSD) v tomto kontextu v reportáži hovořil o populistickém kroku ze strany ministra dopravy Daniela Ťoka, potažmo hnutí ANO.

Jeden příspěvek spadl také do kategorie „**volební kampaň**“. Konkrétně se jednalo o **reportáž**, která informovala o míře transparentnosti kandidujících subjektů ve věci **financování volebních kampaní**. Hlavním zdrojem reportáže byla nezisková organizace *Transparency International*, která před volbami oslovila politické subjekty s žádostí o informace týkající se financování jejich kampaní.

Jeden příspěvek kategorie „**organizace voleb**“ informoval o tom, že se před volbami objevily špatné hlasovací lístky. Poslední příspěvek pak spadl do kategorie „**kriminalita**“. Jednalo se o reportáž, v níž bylo informováno o vyjádření vyšetřovací komise ke kauze reorganizace policie. Dle vyšetřovací komise bývalý policista Jiří Komárek nehovořil pravdu, když „prohlásil, že reorganizaci policie nařídil ministr vnitra proto, že se bál obvinění některých politiků ČSSD před volbami“⁴¹.

⁴⁰ Prima, Zprávy FTV Prima, 4. 10. 2016, výpověď redaktora.

⁴¹ Prima, Zprávy FTV Prima, 15. 9. 2016, výpověď redaktora.

Tab. 13: Tematická agenda analyzovaných příspěvků: volby obecně

VOLBY OBECNĚ		
téma	četnost	podíl
domácí politika	6	35 %
politické spory	3	17 %
chování/jednání politiků	2	12 %
první volební den	2	12 %
problémy měst a obcí	1	6 %
volební kampaň	1	6 %
organizace voleb	1	6 %
kriminalita	1	6 %
celkem	17	100 %

Politici aktéři příspěvků: volby obecně

Podíváme-li se na to, kteří respondenti byli nejčastěji v obecně volebních příspěvcích oslovováni (Tab. 14), vidíme, že v celku sledovaného období zde hovořili zejména politici. Kategorii „jiné“ tvoří především zástupci vox populi (hlasy lidu) a mluvčí různých institucí.

Tab. 14: Politici aktéři příspěvků: volby obecně

	VOLBY OBECNĚ	
	absolutní četnost	relativní četnost
politik	46	53 %
jiné	40	47 %
celkem	86	100 %

Na to, kteří konkrétní politici vypovídali, ukazuje Tab. 15. Krom zástupců všech stran zastoupených v Poslanecké sněmovně dostal prostor v jednom příspěvku i představitel hnutí Severočeši.cz, a to z důvodu výše popsaného vyloučení tohoto subjektu z voleb.

Tab. 15: Struktura vypovídajících aktérů volebních příspěvků: volby obecně (respondenti)

vypovídající aktér	četnost počet zmínek/ počet ZP ⁴²	stopáž ⁴³	kandidát do kraje	kandidát do Senátu	témata
ČSSD	11 8 ZP⁴⁴	110 s	-	-	domácí politika (5); problémy měst a obcí (2); politické spory (2); chování/jednání politiků (1); první volební den (1)
Sobotka B. (premiér, předseda strany)	5 4 ZP	42 s	ne	ne	domácí politika (2); politické spory (2); první volební den (1)
Marksová T. M. (ministřka MPSV)	2 2 ZP	24 s	ne	ne	domácí politika (2)
Staněk A. (primátor Olomouce)	2 1 ZP	20 s	ne	ne	problémy měst a obcí (2)

⁴² ZP = zpravodajský příspěvek.

⁴³ Z celkového počtu výpovědí všech politiků.

⁴⁴ Čti: 11 výpovědí zástupců strany ČSSD v 8 zpravodajských příspěvcích.

Chovanec M. (ministr MV)	1 1 ZP	12 s	ne	ne	chování/jednání politiků (1)
Kůs I. (starosta Berouna)	1 1 ZP	12 s	ne	ne	domácí politika (1)
ANO	10 7 ZP	90 s	-	-	domácí politika (7); politické spory (2); první volební den (1)
Babiš A. (ministr MF, předseda hnutí)	5 4 ZP	40 s	ne	ne	domácí politika (4); první volební den (1)
Ťok D. (ministr MD)	2 1 ZP	24 s	ne	ne	domácí politika (2)
Faltýnek J. (poslanec)	2 1 ZP	18 s	Olomoucký	ne	politické spory (2)
Brabec R. (ministr MŽP)	1 1 ZP	8 s	ne	ne	domácí politika (1)
ODS	8 5 ZP	65 s	-	-	politické spory (3); domácí politika (2); kriminalita (2); první volební den (1)
Kupka M. (poslanec)	3 1 ZP	25 s	Středočeský	ne	politické spory (3)
Blažek P. (poslanec)	2 1 ZP	18 s	ne	ne	kriminalita (2)
Fiala P. (poslanec)	2 2 ZP	13 s	ne	ne	domácí politika (1); první volební den (1)
Skopeček J. (Zastupitel Středočeského kraje)	1 1 ZP	9 s	ne	ne	domácí politika (1)
KDU-ČSL	7 3 ZP	37 s	-	-	politické spory (4); domácí politika (2); první volební den (1)
Jurečka M. (ministr MZE)	6 2 ZP	33 s	Olomoucký	ne	politické spory (4); domácí politika (2)
Bělobrádek P. (místopředseda vlády, předseda strany)	1 1 ZP	4 s	Královehradecký	ne	první volební den (1)
TOP 09	3 2 ZP	28 s	-	-	politické spory (2); první volební den (1)
Kalousek M. (poslanec, místopředseda strany)	3 2 ZP	28 s	ne	ne	politické spory (2); první volební den (1)
KSČM	2 2 ZP	12 s	-	-	politické spory (1), první volební den (1)
Filip V. (poslanec, předseda strany)	1 1 ZP	4 s	ne	ne	první volební den (1)
Dolejš J. (poslanec)	1 1 ZP	8 s	ne	ne	politické spory (1)
ÚSVIT-NK	1 1 ZP	8 s	-	-	kriminalita (1)
Lank M. (poslanec)	1 1 ZP	8 s	Vysočina	ne	kriminalita (1)
Severočeši.cz	1 1 ZP	13 s	-	-	politické spory (2)

Schwarz B. (poslanec)	1 1 ZP	13 s	ne	ne	politické spory (2)
jiné – prezident	3 1 ZP	36 s	-	-	chování/jednání politiků (3)
celkem	46 14 ZP	366 s	-	-	-

Otočíme-li perspektivu pohledu na politické aktéry obecně volebních příspěvků a podíváme se na ty **politiky**, kteří byli v popisovaných příspěvcích **zmíněni**, vidíme, že data zůstávají stále obdobná (Tab. 16). V příspěvcích obecně volebních zaznamenala analýza celkem **109 výpovědí**. V 55 z nich bylo hovořeno o obecných politických subjektech, z toho 27x o konkrétních stranách a hnutích, 28x o obecných politických institucích (ministři, sněmovna, vláda apod.). V 54 výpovědí pak bylo hovořeno o konkrétních politicích.

Nejčastěji byli zmiňováni politici vládní koalice, tedy ČSSD, ANO a KDU-ČSL. Důvodem je výše popsaná převaha příspěvků reflektujících dění v domácí vrcholové politice. Opět si lze všimnout, že redaktoři relace neopomíjeli ani opoziční strany.

Z neparlamentních stran bylo zmíněno hnutí **Severočeši.cz**, v kontextu jeho vyřazení z voleb. O straně **Zelených, České pirátské straně**, hnutí **SPD** a **SPO** pak bylo hovořeno v příspěvku o financování volebních kampaních.

Tab. 16: Struktura zmiňovaných politických aktérů ve volebních příspěvcích: volby obecně

zmiňovaný aktér	četnost počet zmínek/ počet ZP ⁴⁵	podíl ⁴⁶	kandidát – kraje	kandidát – senát	témata
ČSSD	22 10 ZP⁴⁷	27 %	-	-	chování/jednání politiků (11); domácí politika (5); problémy měst a obcí (3); politické spory (2); první volební den (1)
ČSSD	8 5 ZP	-	-	-	chování jednání politiků (5); domácí politika (1); politické spory (1)
Chovanec M. (ministr MV)	4 2 ZP	-	ne	ne	chování jednání politiků (4)
Sobotka B. (premiér, předseda strany)	3 3 ZP	-	ne	ne	politické spory (1); domácí politika (1); první volební den (1)
Staněk A. (primátor Olomouce)	2 1 ZP	-	ne	ne	problémy měst a obcí (2)
Kůs I. (starosta Berouna)	2 1 ZP	-	ne	ne	chování jednání politiků (2)
Marksová M. (ministryně MPSV)	2 1 ZP	-	ne	ne	domácí politika (2)

⁴⁵ ZP = zpravodajský příspěvek.

⁴⁶ Z celkového počtu zmínek o konkrétních politicích a politických stranách/hnutích obecně.

⁴⁷ Čti: 22 zmínek o straně ČSSD/o jejich politicích v 10 zpravodajských příspěvcích.

Rozbořil J. (Zastupitel Olomouckého kraje)	1 1 ZP	-	ne	ne	problémy měst a obcí (1)
ANO	15 7 ZP	18 %	-	-	chování/jednání politiků (8); politické spory (3); problémy měst a obcí (2); domácí politika (1); první volební den (1)
Babiš A. (ministr MF, předseda hnutí)	7 5 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (5); domácí politika (1); první volební den (1)
ANO	3 1 ZP	-	-	-	politické spory (3)
Řok D. (ministr dopravy)	5 2 ZP	-	ne	ne	chování/jednání politiků (3): problémy měst a obcí (2)
KDU-ČSL	8 3 ZP	9 %	-	-	chování/jednání politiků (2); politické spory (5); první volební den (1)
Jurečka M. (ministr MZE)	5 2 ZP	-	Olomoucký	ne	chování/jednání politiků (2); politické spory (3)
KDU-ČSL	2 1 ZP	-	-	-	politické spory (2)
Bělobrádek P. (místopředseda vlády, předseda strany)	1 1 ZP	-	Královehrad ecký	ne	první volební den (1)
TOP 09	7 3 ZP	8 %	-	-	politické spory (5); volební kampaň (1); první volební den (1)
Kalousek M. (poslanec)	4 2 ZP	-	ne	ne	politické spory (3); první volební den (1)
TOP 09	3 2 ZP	-	-	-	politické spory (2)
Severočeši.cz	7 1 ZP	8 %	-	-	politické spory (7)
Severočeši.cz	4 1 ZP	-	-	-	politické spory (4)
Zelenka J.	1 1 ZP	-	ne	ne	politické spory (1)
Schwarz B.	1 1 ZP	-	ne	ne	politické spory (1)
Jeničková H.	1 1 ZP	-	ne	ne	politické spory (1)
KSČM	6 2 ZP	7 %	-	-	politické spory (5), první volební den (1)
Fialová J. (Zastupitelka Středočeského kraje)	4 1 ZP	-	ne	ne	politické spory (4)
Dolejš J. (poslanec)	1 1 ZP	-	ne	ne	politické spory (1)
Filip V. (poslanec)	1 1 ZP	-	ne	ne	první volební den (1)
ODS	5 2 ZP	6 %	-	-	politické spory (4); první volební den (1)
ODS	3 1 ZP	-	ne	ne	politické spory (3)
Kupka M. (poslanec)	1 1 ZP	-	Středočeský	ne	politické spory (1)

Fiala P. (poslanec)	1 1 ZP	-	ne	ne	první volební den (1)
PIRÁTI	3 2 ZP	4 %	-	-	chování/jednání politiků (2), volební kampaň (1)
Strana zelených	1 1 ZP	2 %	-	-	volební kampaň (1)
SPD	1 1 ZP	2 %	-	-	volební kampaň (1)
SPO	1 1 ZP	2 %	-	-	volební kampaň (1)
jiné – prezident	6 1 ZP	7 %	-	-	chování/jednání politiků (6)

Kontext a valence příspěvků: volby obecně

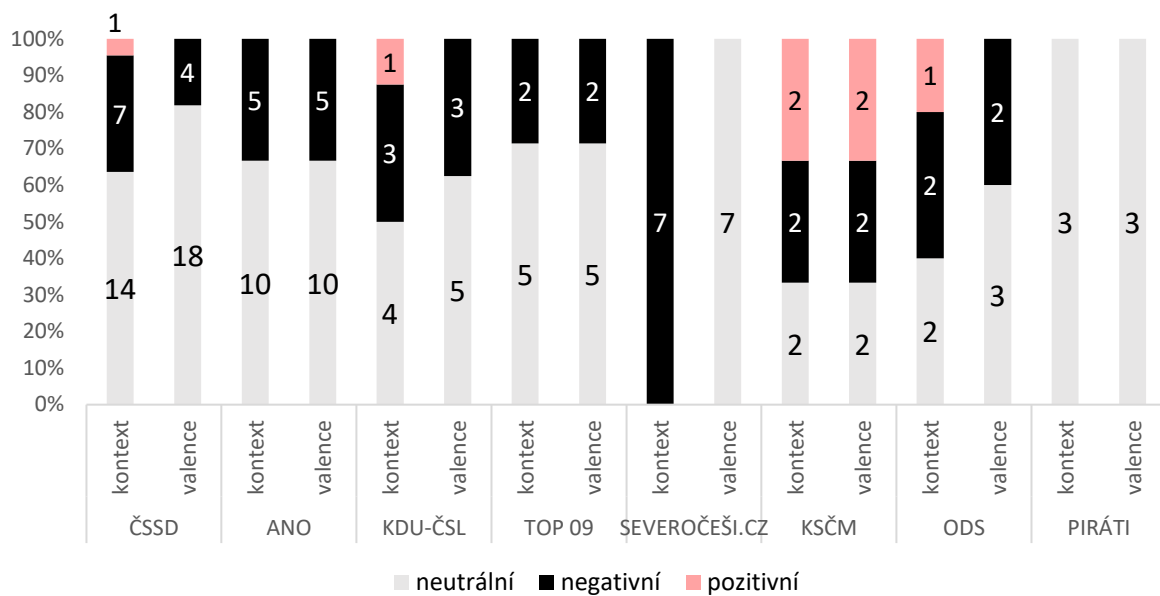
V obecně volebních příspěvcích přibýlo oproti obecně politickým příspěvkům kontextově negativních výpovědí. Zcela v **negativním kontextu** bylo hovořeno o hnutí **Severočeši.cz**, které dle rozhodnutí soudu nemohlo v nadcházejících volbách kandidovat. Soud řešil spor dvou stran tohoto hnutí představovaný dvěma místopředsedy – Hanou Jeníčkovou a Jiřím Zelenkou. Z grafu 5 si ale lze všimnout, že žádná z kontextově negativních výpovědí o tomto hnutí nebyla negativní valenčně. To znamená, že redaktoři relace, jakožto i oslovení respondenti, se vyvarovali jakéhokoli negativního/pozitivního hodnocení.

Příčinou **negativních zmínek** o straně **ČSSD** byla zejména reportáž o kauze **reorganizace policie**, kterou měl dle bývalého policisty Jiřího Komárka nařídit ministr vnitra Milan Chovanec (ČSSD). O hnutí **ANO**, konkrétně o jeho předsedovi Andreji Babišovi, zaznamenala analýza **dvě negativní zmínky**. První z nich pronášela Michaela Marksová (ČSSD), ministryně práce a sociálních věcí, která negativně hodnotila přístup Andreje Babiše k valorizaci důchodů. Druhá negativní zmínka pak zazněla z úst redaktora příspěvku o rušení poplatků na dálničním obchvatu Olomouce. V tomto příspěvku byl negativně zmiňován i tehdejší ministr dopravy **Daniel Ťok**, který návrh na oproštění od tohoto poplatku předložil, což bylo olomouckými radními označeno jako populistické jednání.

Několik **negativních výpovědí** o politicích strany **KDU-ČSL** a **TOP 09** bylo zaznamenáno v příspěvku, který informoval o sporu Miroslava Kalouska s Marianem Jurečkou v diskuzním pořadu **Partie**, který se týkal výše spoluúčasti pacientů ve zdravotnictví.

Stejně jako v obecně politických příspěvcích, valenčně zabarvené výpovědi pronášeli téměř výhradně jiní mluvčí než moderátoři a redaktoři redakce Prima, především tedy vzájemně o sobě hovořící politici.

**GRAF 5: KONTEXT A VALENCE VÝPOVĚDÍ O POLITICKÝCH SUBJEKTECH
VE VOLEBNÍCH PŘÍSPĚVČÍCH: VOLBY OBECE**

ANALÝZA PŘÍSPĚVKŮ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA REFLEKTUJÍCÍCH SENÁTNÍ VOLBY

Již v obecném přehledu volebních příspěvků jsme nastínili, že relace *Zprávy FTV Prima* se v období před volbami koncepčně zaměřila hlavně na senátní volby. Celkem bylo zaznamenáno **14 reportáží**, které tematizovaly volby do Senátu, resp. kandidáty na senátory v jednotlivých volebních obvodech.

Tab. 17: Přehled odvysílaných zpravodajských příspěvků: senátní volby

datum	název příspěvku	téma voleb	hlavní téma
13. 9. 2016	Jak by kandidáti do Senátu řešili problém bezdomovců?	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
15. 9. 2016	Kam s uprchlíky	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
17. 9. 2016	Kandidáti do Senátu řeší zdravotnictví	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
19. 9. 2016	Kandidáti do Senátu o zadlužení Čechů	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
21. 9. 2016	Souboj olomouckých kandidátů	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
22. 9. 2016	Billboard hnutí ANO stojí načerno	celý příspěvek je o volbách	volební kampaň
24. 9. 2016	Kolaps dopravy v Praze 6: co navrhnou kandidáti do Senátu?	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
25. 9. 2016	Kandidáti chtějí vyřešit dopravní situaci	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
25. 9. 2016	Odstranění billboardu v Pardubicích	celý příspěvek je o volbách	volební kampaň
28. 9. 2016	Kandidáti chtějí řešit stav silnic a vzdělání	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
29. 9. 2016	Kandidáti na senátory řeší nezaměstnanost	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
4. 10. 2016	Před senátními volbami to na Mostecku vře	politické spory	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
5. 10. 2016	Názory na hlavní nádraží v Brně	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům
6. 10. 2016	Kdo dokončí dálnici D3?	celý příspěvek je o volbách	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům

Tematická agenda příspěvků: senátní volby

Tematická agenda senátních příspěvků nebyla příliš různorodá. Všechny příspěvky bylo možné roztrdit do jedné ze tří tematických kategorií (Tab. 18).

Pouze **jeden příspěvek** spadl do kategorie „**politické spory**“. Byla to reportáž informující o sporu uvnitř strany Severočeši.cz. Kvůli tomuto sporu, který byl řešen soudně, byl tento subjekt vyřazen z volebního klání. Relace hovořila o sporu jako o „nevídaném předvolebním boji“. Vedlejší téma této reportáže byla (předvolební) kritika několika kandidátů na senátory mířena proti „štědrým sociálním dávkám“. Vyjma kandidátky na senátorku Aleny Dernerové (Severočeši.cz) zde dostali prostor Jiří Šlégr (kandidát ČSSD) a Josef Nétek (kandidát KSČM).

Další **dva příspěvky** reflektovaly billboard hnutí ANO agitující do senátních voleb v Pardubicích, který byl umístěn na nelegální stavbě. Prvním příspěvkem byla reportáž informující o samotném billboardu. Hnutí ANO resp. jeho kandidát do Senátu zde byl medializován sice v negativním kontextu, avšak celá událost byla prezentována tak, že na vině není samotný kandidát, ale firma, kterou si najal na volební kampaň. Druhým příspěvkem byla krátká čtená zpráva, která stručně informovala o odstranění tohoto billboardu.

Tab. 18: Tematická agenda analyzovaných příspěvků: senátní volby

SENÁTNÍ VOLBY		
téma	četnost	podíl
postoje kandidátů ke konkrétním problémům	11	79 %
volební kampaň	2	14 %
politické spory	1	7 %
celkem	14	100 %

Jak ukazuje Tab. 18, největší počet příspěvků spadal do kategorie, kterou jsme nazvali „postoje kandidátů ke konkrétním problémům“. Celkem 11 senátních příspěvků se tematicky zaměřilo **na vybrané volební obvody a jejich palčivé problémy**. Konkrétně bylo hovořeno o těchto **jedenácti volebních okrscích** spolu s těmito problematickými oblastmi:

1. Praha 10 – problém s bezdomovci
2. Plzeň – problém s případnými uprchlíky⁴⁸
3. Jičín – problémy ve zdravotnictví
4. Liberec – problém zadluženosti obyvatel
5. Olomouc – problémy v dopravě
6. Praha 6 – problémy v dopravě
7. Jihlava – problémy v dopravě
8. Karlovy Vary – problémy v dopravě a vzdělávání
9. Ostrava-město – problém s nezaměstnaností
10. Brno-město – problém polohy hlavního nádraží
11. Tábor – problémy v dopravě

Z 27 volebních okrsků se tedy relace soustředila na necelou polovinu, přičemž není zřejmé, z jakého důvodu se zaměřila právě na zmíněných 11 okrsků. Jejich výběr, stejně jako výběr nastolovaných témat/problémů, nebyl ve vysílání nikterak ozřejměn. Stejně jako nebyl ozřejměn výběr konkrétních kandidátů, kteří v nich dostali prostor.

⁴⁸ Což opět potvrzuje výše popsaný nadstandardní zájem relace o migrační/uprchlickou tematiku.

Politici aktéři příspěvků: senátní volby

Společným jmenovatelem těchto 11 příspěvků bylo nejen jejich téma, ale i jednotný koncept. Jak ukážeme níže, jejich typickým znakem bylo, že se v nich redaktoři vyhýbali zmiňování konkrétních politických subjektů (konkrétních stran nebo osob). Povětšinou tak hovořili pouze obecně o „vedení kraje“, „radnici“, „zastupitelstvu“, „kandidátech“ apod. **Konkrétní politici-kandidáti** ale dostali možnost v příspěvku vystoupit a prezentovat tak své názory na dané téma, a to jako **vypovídající aktéři** (respondenti/mluvčí).

Příspěvky tak byly převážně založeny na výpovědích vybraných kandidátů na senátory (Tab. 19). Druhým nejčastějším zdrojem těchto příspěvků pak byli občané jednotlivých volebních okrsků.

Tab. 19: Politici aktéři analyzovaných příspěvků: senátní volby

	VOLBY OBECNÉ	
	absolutní četnost	relativní četnost
politik	71	72 %
jiné	28	28 %
celkem	99	100 %

Jak ukazuje tabulka 20, celková struktura oslovených politiků byla poměrně rozmanitá. S největší četností byli ovšem opět oslovováni politici strany **ČSSD** (v 8 z 14 odvyšovaných příspěvků) a hnutí **ANO** (v 8 z 14). S podobnou četností dostali v tomto „seriálu o kandidátech do Senátu“ prostor zástupci strany **ODS** a **KSČM** (ve čtyřech příspěvcích z jedenácti). Ve dvou příspěvcích z 11 hovořili kandidáti strany **Úsvit-NK** a hnutí **Alternativa pro ČR 2017**. **Ostatní subjekty** zmíněné v tab. 20, resp. jejich kandidáti, byly prezentovány pouze **v jednom příspěvku**.

Tab. 20: Struktura vypovídajících aktérů volebních příspěvků: senátní volby

vypovídající aktér	četnost počet zmínek/ počet ZP ⁴⁹	stopáž ⁵⁰	kandidát do kraje	kandidát do Senátu v obvodu	témata
ČSSD	12 8 ZP⁵¹	131 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (10); politické spory (2)
Šlégr J.	2 1 ZP	24 s	Ústecký	č. 4 – Most	politické spory (2)
Ploc P.	2 1 ZP	18 s	ne	č. 34 – Liberec	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Mládek J.	2 1 ZP	18 s	ne	č. 13 – Tábor	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Pravda J.	2 1 ZP	18 s	ne	č. 70 – Ostrava-město	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)

⁴⁹ ZP = zpravodajský příspěvek.

⁵⁰ Z celkového počtu výpovědí všech politiků.

⁵¹ Čti: 11 výpovědí zástupců strany ČSSD v 8 zpravodajských příspěvcích.

Terelmešová D.	1 1 ZP	10 s	ne	č. 7 – Plzeň- město	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Chloupek R.	1 1 ZP	12 s	Vysočina	č. 52 Jihlava	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Táborský J.	1 1 ZP	18 s	ne	č. 37 Jičín	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Tesařík M.	1 1 ZP	13 s	ne	č. 61 Olomouc	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
ANO	12 8 ZP	115 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (11); volební kampaň (1)
Váňa J.	3 1 ZP	24 s	Karlovarský kraj	č. 1 – Karlovy Vary	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3)
Dušek J.	2 1 ZP	9 s	ne	č. 58 – Brno- město	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Větrovský J.	2 1 ZP	12 s	ne	č. 13 Tábor	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Malý J.	1 1 ZP	10 s	Královehra- decký	č. 37 Jičín	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Brázdil M.	1 1 ZP	12 s	ne	č. 61 Olomouc	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Harapes Vl.	1 1 ZP	13 s	ne	č. 26 Praha 6	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Kislingerová E.	1 1 ZP	17 s	ne	č. 22 Praha 10	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Menšík J.	1 1 ZP	18 s	Pardubický	č. 43 Pardubice	volební kampaň (1)
KSČM	7 4 ZP	66 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (5); politické spory (2)
Duchoň O.	2 1 ZP	11 s	ne	č. 58 - Brno- město	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Strachoň I.	2 1 ZP	25 s	ne	č. 70 - Ostrava- město	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Nétek J.	2 1 ZP	17 s	MS kraj	č. 4 - Most	politické spory (2)
Rejček J.	1 1 ZP	13 s	ne	č. 7 - Plzeň-jih	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
ODS	5 4 ZP	46 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (5)
Pernes J. ⁵²	2 1 ZP	13 s	ne	č. 58 - Brno- město	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Vystrčil M.	1 1 ZP	10 s	Vysočina	č. 52 - Jihlava	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Doležal I.	1 1 ZP	15 s	Královehra- decký	č. 37 - Jičín	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Hájek M.	1 1 ZP	8 s	ne	č. 7 - Plzeň-jih	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Alternativa pro ČR 2017	3 2 ZP	23 s	-	-	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3)
Konvička M.	2 1 ZP	12 s	ne	č. 13 – Tábor	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Hrdinová E.	1 1 ZP	11 s	ne	ne	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)

⁵² + Moravané.

ÚSVIT-NK	3 2 ZP	29 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3)
Vitásková A.	2 1 ZP	18 s	ne	č. 70 - Ostrava- město	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Koller M.	1 1 ZP	11 s	ne	č. 7 - Plzeň-jih	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
ALTERNATIVA	3 1 ZP	22 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3)
Kotek J.	3 1 ZP	22 s	Karlovarský	č. 1 - Karlovy Vary	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3)
STAN	3 1 ZP	30 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3)
Horník J.	3 1 ZP	30 s	Karlovarský	č. 16 – Beroun	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3)
MORAVANÉ	3 1 ZP	20 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3)
Kučírek Z.	3 1 ZP	20 s	ne	č. 52 - Jihlava	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3)
Severočeši.cz	3 1 ZP	23 s	ne	Ústecký	politické spory (3)
Dernerová A.	3 1 ZP	23 s	ne	Ústecký	politické spory (3)
TÁBOR 2009+STAN	2 1 ZP	14 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Fišer J.	2 1 ZP	14 s	Jihočeský	č. 13 – Tábor	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
STAROSTOVÉ pro Liberecký kraj+STAN	2 1 ZP	8 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Canov M.	2 1 ZP	8 s	Liberecký	č. 34 - Liberec	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
NBPLK⁵³	2 1 ZP	17 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Vajnerová L.	2 1 ZP	17 s	Liberecký	č. 34 - Liberec	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
KDU-ČSL	2 1 ZP	13 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Juránek S.	2 1 ZP	13 s	ne	č. 58 - Brno- město	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
ČSSD + SZ	2 2 ZP	25 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Cabrnochová I.	1 1 ZP	11 s	ne	č. 22 - Praha 10	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Bělohradský V.	1 1 ZP	14 s	ne	č. 25 - Praha 6	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
HNUTÍ PRO PRAHU	1 1 ZP	21 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)

⁵³ Nová Budoucnost pro Liberecký kraj.

Schwarz Z.	1 1 ZP	21 s	ne	č. 22 - Praha 10	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
ZMĚNA	1 1 ZP	8 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Korytář J.	1 1 ZP	8 s	ne	č. 34 - Liberec	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
TOP 09 + STAN	1 1 ZP	9 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Růžička J.	1 1 ZP	9 s	ne	č. 25 - Praha 6	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
NEZÁVISLÍ	1 1 ZP	10 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Hušák A.	1 1 ZP	10 s	ne	č. 25 - Praha 6	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
SOUKROMNÍCI	1 1 ZP	8 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Slováček F.	1 1 ZP	8 s	ne	č. 22 - Praha 10	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
jiné – nezávislí kandidáti	2 1 ZP	23 s	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Nytra Z.	2 1 ZP	23 s	ne	č. 70 - Ostrava- město	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)

Ačkoli je z tabulky 20 na první pohled patrná rozmanitost, klíč výběru jednotlivých kandidátů do tohoto v podstatě předvolebního speciálu k senátním volbám není zřejmý. Převaha zástupců ČSSD a hnutí ANO je přitom natolik výrazná, že nemůže zůstat bez povšimnutí. Z dostupných internetových zdrojů se nepodařilo dohledat relevantní data ukazující na preference senátních kandidátů v jednotlivých okrscích. Co do počtu jednotlivých kandidátů zvítězila strana KDU-ČSL (s pěti zvolenými senátory), jejíž zástupce dostal prostor pouze v jediném z těchto příspěvků. Hnutí ANO skončilo v senátních volbách na místě druhém se 3 senátory, ČSSD na místě třetím se 2 senátory. Dva senátory pak získaly i tyto subjekty: ODS, STAN+TOP 09, Severočeši.cz, Starostové a nezávislí. Dle některých expertů se voličské chování neřídí stranickou příslušností kandidáta, jako spíše jeho osobností. V daných obvodech pak může být rozdělení politických sil naprosto odlišné od celostátního politického spektra. Z toho důvodu je nesmírně složité posoudit na základě kvantitativních dat „míru objektivitu“ daného výběru. Podstatnou roli tak sehrává kvalitativní posouzení. Uvedme proto konkrétně, kteří kandidáti vystupovali v jednotlivých příspěvcích reflektujících dané volební okrsky společně se senátory, kteří nakonec postoupili do druhého kola volby:

1. Praha 10 – problém s bezdomovci:

oslovení kandidáti: I. Cabrnchová (ČSSD+SZ); Z. Schwarz (Pro Prahu); F. Slováček (SsČR); E. Kislíngrová (ANO)

postupující kandidáti: R. Chmelová (KDU-ČSL/Piráti/DPD/LES) a J. Holubář (TOP 09/STAN)

2. Plzeň – problém s případnými uprchlíky:

oslovení kandidáti: D. Terelmešová (ČSSD); M. Hájek (ODS+KDU-ČSL); M. Koller (Úsvit-NK); J. Rejfek (KSČM)

postupující kandidáti: D. Terelmešová (ČSSD); V. Chaloupek (OPAT)

3. Jičín – problémy ve zdravotnictví:

oslovení kandidáti: J. Malý (ANO); J. Táborský (ČSSD); I. Doležal (ODS)

postupující kandidáti: J. Malý (ANO); T. Czernin (TOP 09/STAN)

4. Liberec – problém zadluženosti obyvatel:

oslovení kandidáti: P. Ploc (ČSSD); L. Vajnerová (NBPLK); J. Korytář (Změna); M. Canov (Starostové pro Liberecký kraj+STAN)

postupující kandidáti: V. Vávra (ANO); M. Canov (Starostové pro Liberecký kraj+STAN)

5. Olomouc – problémy v dopravě:

oslovení kandidáti: M. Brázdil (ANO); Tesařík M. (ČSSD); E. Hrdinová⁵⁴ (APAČI 2017)

postupující kandidáti: M. Brázdil (ANO); L. Kantor (KDU-ČSL)

6. Praha 6 – problémy v dopravě:

oslovení kandidáti: A. Hušák (NEZ); J. Růžička (TOP 09+STAN); V. Harapes (ANO); V. Bělohradský (ČSSD+SZ)

postupující kandidáti: J. Růžička (TOP 09+STAN); V. Bělohradský (ČSSD+SZ)

7. Jihlava – problémy v dopravě:

oslovení kandidáti: M. Vystrčil (ODS⁵⁵); R. Chloupek (ČSSD); Z. Kučírek (Moravané)

postupující kandidáti: M. Vystrčil (ODS⁵⁶); M. Stehlík (KDU-ČSL)

8. Karlovy Vary – problémy v dopravě a vzdělávání:

⁵⁴ Ačkoli byla v příspěvku prezentována jako kandidátka, dle ČSÚ nekandidovala.

⁵⁵ Resp. koalice ODS/STO/SNK-ED/SsČR.

⁵⁶ Resp. koalice ODS/STO/SNK-ED/SsČR.

oslovení kandidáti: J. Kotek (Alternativa); J. Horník (STAN); J. Váňa (ANO)

postupující kandidáti: J. Horník (STAN); J. Váňa (ANO)

9. Ostrava-město – problém s nezaměstnaností:

oslovení kandidáti: J. Pravda (ČSSD); I. Strachoň (KSČM); Z. Nytra (nezávislý); A. Vitásková (Úsvit-NK)

postupující kandidáti: L. Janáčková (NEZ); Z. Nytra (nezávislý)

10. Brno-město – problém polohy hlavního nádraží:

oslovení kandidáti: J. Dušek (ANO); O. Duchoň (KSČM); S. Juránek (KDU-ČSL); J. Pernes (ODS⁵⁷)

postupující kandidáti: J. Dušek (ANO); S. Juránek (KDU-ČSL)

11. Tábor – problémy v dopravě:

oslovení kandidáti: M. Konvička (APAČI 2017); J. Mládek (ČSSD); J. Fišer (Tábor 2000+STAN); J. Větrovský (ANO)

postupující kandidáti: J. Větrovský (ANO); J. Mládek (ČSSD)

Ani na základě tohoto srovnání není výběr kandidátů do zpravodajství zřejmý. Vzhledem k charakteru formy reportáže patrně nemohli dostat prostor zástupci všech subjektů kandidujících v daném okrsku. **Jelikož ale analýza nedokáže říci, na základě čeho byli kandidující politici do těchto příspěvků vybíráni, i vzhledem k poměrně velké nadreprezentaci kandidátů strany ČSSD a hnutí ANO oproti jiným, doporučujeme Radě požádat v této věci provozovatele o podání vysvětlení (usnesení v závěru analýzy).**

V souvislosti s vypovídajícími politickými aktéry ještě dodejme, že jsme několikrát zaznamenali chybné označení kandidáta v titulku, který jej označoval. Např. kandidát na senátora Zdeněk Nytra, kandidující jako nezávislý kandidát byl prezentován jako představitel strany ODS. Další nepřesností pak bylo představení kandidátky na senátorku za obvod Olomouc Evy Hrdinové, která ale dle dostupných informací z Českého statistického úřadu vůbec nekandidovala. Nutno dodat, že této osobě poskytl redaktor příspěvku prostor pro poměrně kontroverzní vyjádření, které nebylo nijak redakčně korigováno: „Muslimská menšina v České republice se také snaží získat prostor a dělá to docela šikovně. Já si myslím, že islám je nebezpečná sekta“. Ačkoli takovéto prohřešky ve zpravodajství nejsou postižitelné z hlediska zákona o vysílání, z hlediska etiky a korektnosti zpravodajství je spatřujeme jako problematické.

⁵⁷ +Moravané.

Nyní opět obraťme pozornost od politických vypovídajících aktérů příspěvků k aktérům zmiňovaným. V celém sledovaném období jsme ve 14 příspěvcích reflektujících senátní volby zaznamenali 52 výpovědí, v nichž bylo hovořeno o různých politicky činných subjektech (8x o stranách/hnutích a 29x o konkrétních politicích) i obecných institucích (15x).

Jak už jsme výše uvedli, redaktoři příspěvků jen velmi zřídka hovořili o konkrétních kandidátech a častěji se ubírali k obecným vyjádřením o „kandidátech“, „politicích“ apod. V deseti ze 14 příspěvků bylo hovořeno o konkrétních stranách/politicích. V celku všech těchto deseti příspěvků se pak nejčastěji hovořilo o zástupcích hnutí ANO (v 8 příspěvcích) a strany ČSSD (v pěti příspěvcích). Takový závěr koresponduje s výsledky ukazující na nejčastěji vypovídající politiky senátních příspěvků, což může potvrzovat oprávněnost podaného vysvětlení ze strany Rady v otázce výběru jednotlivých kandidátů do speciálně předvolebních příspěvků o kandidátech na senátory.

Tab. 21: Struktura zmiňovaných politických aktérů ve volebních příspěvcích: senátní volby

zmiňovaný aktér	četnost počet zmínek/ počet ZP ⁵⁸	podíl ⁵⁹	kandidát do kraje	kandidát do Senátu v obvodu	témata
ANO	11 8 ZP	30 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (5); chování/jednání politiků (2); volební kampaň (4)
Menšík J.	3 2 ZP	-	Pardubický	č. 43 Pardubice	volební kampaň (3)
Váňa J.	2 1 ZP	-	Karlovarský	č. 1 – Karlovy Vary	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Harapes Vl.	1 1 ZP	-	ne	č. 26 Praha 6	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Kislingerová E.	1 1 ZP	-	ne	č. 22 Praha 10	chování/jednání politiků (1)
Malý J.	1 1 ZP	-	Královehrad ecký	č. 37 Jičín	chování/jednání politiků (1)
Brázdil M.	1 1 ZP	-	ne	č. 61 Olomouc	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Babiš A.	1 1 ZP	-	ne	ne	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
ANO	1 1 ZP	-	-	-	volební kampaň (1)
ČSSD	5 5 ZP	13 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (4); chování/jednání politiků (1)
Tesařík M.	2 2 ZP	-	ne	č. 61 Olomouc	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Táborský J.	1 1 ZP	-	ne	č. 37 Jičín	chování/jednání politiků (1)
Chloupek R.	1 1 ZP	-	Vysočina	č. 52 Jihlava	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)

⁵⁸ ZP = zpravodajský příspěvek.

⁵⁹ Z celkového počtu zmínek o konkrétních politicích a politických stranách/hnutích obecně.

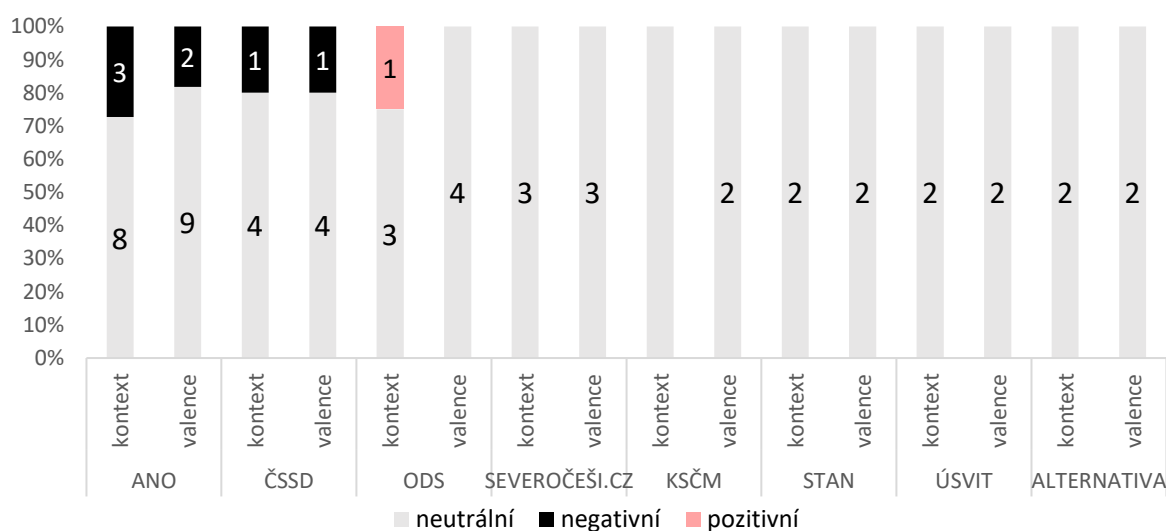
ČSSD	1 1 ZP	-	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
ODS	4 3 ZP	11 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (3); chování/jednání politiků (1)
ODS	2 1 ZP	-	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Vystrčil M.	1 1 ZP	-	Vysočina	č. 52 - Jihlava	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Doležal I.	1 1 ZP	-	Královehradecký	č. 37 - Jičín	chování/jednání politiků (1)
Severočeši.cz	4 1 ZP	11 %	-	-	politické spory (4)
Dernerová A.	3 1 ZP	-	-	č. 4 - Most	politické spory (3)
Jeničková H.	1 1 ZP	-	ne	ne	politické spory (1)
KSČM	2 1 ZP	5 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
KSČM	2 1 ZP	-	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
STAN	2 1 ZP	5 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Horník J.	2 1 ZP	-	Karlovarský	č. 16 – Beroun	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
ÚSVIT-NK	2 1 ZP	5 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Úsvit-NK	2 1 ZP	-	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
ALTERNATIVA	2 1 ZP	5 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Kotek J.	2 1 ZP	-	Karlovarský	č. 1 - Karlovy Vary	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (2)
Alternativa pro ČR 2017	1 1 ZP	3 %	-	-	Postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Hrdinová E.	1 1 ZP	-	ne	ne	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
NEZÁVISLÍ	1 1 ZP	3 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Hušák A.	1 1 ZP	-	ne	č. 25 - Praha 6	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
TOP 09 + STAN	1 1 ZP	3 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Růžička J.	1 1 ZP	-	ne	č. 25 - Praha 6	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
MORAVANÉ	1 1 ZP	3 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Kučírek Z.	1 1 ZP	-	ne	č. 52 - Jihlava	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)

ČSSD + SZ	1 1 ZP	3 %	-	-	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)
Bělohradský V.	1 1 ZP	-	ne	č. 25 - Praha 6	postoje kandidátů ke konkrétním problémům (1)

Kontext a valence příspěvků: senátní volby

Indikátory kontextu a valence ukázaly, že výpovědi o prezentovaných kandidátech jednotlivých stran byly až na výjimky čistě neutrální či ambivalentní. Kontextově i valenčně negativní zmínky byly zaznamenány pouze u kandidátů ČSSD a ANO. V celku se ale opět jedná o zcela nevýznamné případy.

**GRAF 6: KONTEXT A VALENCE VÝPOVĚDÍ O POLITICKÝCH SUBJEKTECH
VE VOLEBNÍCH PŘÍSPĚVcích: SENÁTNÍ VOLBY**

Výsledky analýzy kontextu a valence senátních příspěvků potvrzují, že tyto příspěvky byly povětšinou čistě neutrálního rázu. Vybraní kandidáti v nich v podstatě získali prostor pro prezentaci svých názorů na konkrétní téma, aniž by byly tyto názory reflektovány např. ze strany expertů na danou problematiku.

ANALÝZA PŘÍSPĚVKŮ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA REFLEKTUJÍCÍCH KRAJSKÉ VOLBY

Poslední kategorii tvořily příspěvky, které explicitně tematizovaly krajské volby. Jelikož se tyto příspěvky v celém sledovaném období vyskytly pouze tři, neprovádíme v jejich případě kvantitativní analýzu.

Tab. 22: Přehled odvysílaných zpravodajských příspěvků: krajské volby

datum	název příspěvku	téma voleb	hlavní téma
18. 9. 2016	Babiš se v Partii pustil do opozice i ČSSD	okrajově	domácí politika
20. 9. 2016	Spor o parkování v Praze	okrajově	problémy měst a obcí
23. 9. 2016	Dohady kvůli parkovacím zónám	okrajově	problémy měst a obcí

Dva příspěvky se týkaly parkovacích zón v Praze. Těmito jsme se zabývaly již v části analýzy obecně politických příspěvků (str. 16-20).

Třetí příspěvek pojednával o kritice ministra financí Andreje Babiše (ANO) směřované proti zpřísnění zákona o střetu zájmu. Moderátorka relace informovala, že Babiš v diskuzním pořadu programu Prima odmítl označení oligarcha a obvinil ČSSD a premiéra Sobotku, že jsou to právě oni, kteří oligarchům nahrávají. V příspěvku dostal slovo jak ministr financí, tak premiér, ale i zástupci dalších parlamentních stran (ODS a TOP 09). Koncem příspěvku bylo zmíněno, že „Andrej Babiš dnes také v Partii zopakoval, že rozhodně nechystá vládní koalici s KSČM. Na druhou stranu prý podle něj není možné dál stranu ignorovat. Pokud by jí skutečně volilo 15 % občanů. Zajímavé tak bude sledovat vyjednávání po krajských volbách“⁶⁰. Žádným jiným způsobem nebyly volby akcentovány.

⁶⁰ Prima, Zprávy FTV Prima, 18. 9. 2016, výpověď redaktorky Petry Doležalové.

SHRNUTÍ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ HLAVNÍ ZPRAVODAJSKÉ RELACE ZPRÁVY FTV PRIMA

Cílem analýzy hlavní zpravodajské relace programu Prima bylo zodpovědět otázku, zda její vysílání v námi sledovaném období od 9. září 2016 do 7. října 2016 před volbami do krajů a třetiny Senátu bylo v souladu se zákonem o vysílání.

Objem volebních zpráv, stejně jako další sledované proměnné (zejména pořadí analyzovaných příspěvků), ukázal, že v hlavní zpravodajské relaci programu Prima nebylo téma nadcházejících voleb prioritní. Prioritní pozici měly příspěvky týkající se obecně politického dění bez explicitně volebního přesahu, nebo zcela jiné příspěvky (apolitické).

Koncepční přístup zaujala relace pouze k senátním volbám. Konkrétně zařadila do svého vysílání v předvolebním období sérii 11 reportáží podobných jak tematicky, tak formálně. V těchto reportážích relace přinášela informace o postojích a názorech několika vybraných kandidátů a kandidátek na post senátora v různých volebních obvodech. Jak jsme výše popsali, na základě analytických výstupů se nepodařilo objasnit výběr těchto kandidátů do daných příspěvků, co víc, kvantitativní data ukázala na výraznou nadreprzentaci kandidátů strany ČSSD a hnutí ANO. Z těchto důvodů jsme navrhli oslovit provozovatele v této věci o podání vysvětlení.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, Praha 8, o podání vysvětlení, podle jakých kritérií byli vybíráni respondenti-kandidáti do Senátu PČR do zpravodajských příspěvků informujících o postojích a názorech kandidátů na senátory, které byly odvysílány v hlavní zpravodajské relaci programu Prima v období od 13. 9. 2016 do 6. 10. 2016. Konkrétně šlo o tyto příspěvky: „Jak by kandidáti do Senátu řešili problém bezdomovců?“ (13. 9. 2016); „Kam s uprchlíky“ (15. 9. 2016); „Kandidáti do Senátu řeší zdravotnictví“ (17. 9. 2016); „Kandidáti do Senátu o zadlužení Čechů“ (19. 9. 2016); „Souboj olomouckých kandidátů“ (21. 9. 2016); „Kolaps dopravy v Praze 6: co navrhnou kandidáti do Senátu?“ (24. 9. 2016); „Kandidáti chtějí vyřešit dopravní situaci“ (25. 9. 2016); „Kandidáti chtějí řešit stav silnic a vzdělání“ (28. 9. 2016); „Kandidáti na senátory řeší nezaměstnanost“ (29. 9. 2016); „Názory na hlavní nádraží v Brně“ (5. 10. 2016); „Kdo dokončí dálnici D3?“ (6. 10. 2016). Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení výzvy.

Další problematické místo hlavní zpravodajské relace *Zprávy FTV Primy* spatřujeme ve dvou příspěvcích vysílaných ve dnech 20. 9. 2016 a 3. 10. 2016, které informovaly o rozšíření tzv. parkovacích zón do městských částí Prahy. Z těchto příspěvků je zřejmý posun směrem k negativní prezentaci tohoto

regulačního opatření. Na úrovni zmíněných příspěvků nebyly dodrženy požadavky na objektivitu a vyváženost, a to zejména kvůli nerovnoměrnému prostoru, který byl poskytnut jednotlivým respondentům hovořícím k tématu parkovacích zón, i negativně zabarveným redakčním komentářům. Tím se mohl provozovatel dopustit porušení § 31 odst. 3 zákona o vysílání. Navrhujeme proto Radě zahájit v dané věci s provozovatelem správní řízení.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, v souladu s ustanovením § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, rozhodla zahájit s provozovatelem FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, Praha 8, správní řízení z moci úřední pro možné porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého se mohl dopustit tím, že v hlavní zpravodajské relaci Zprávy FTV Prima, vysílané na programu Prima, odvysílal dvě reportáže („Spor o parkovací zóny“, vysíláno dne 20. 9. 2016 a „Parkovací zóny v Praze komplikují život“, vysíláno dne 3. 10. 2016), informující o rozšíření systému Zón placeného stání v dalších městských částech Prahy způsobem, který poskytoval výrazně větší prostor kritikům tohoto regulačního opatření. Reportáže obsahovaly jednostranně negativní redakční komentáře signalizující možnou redakční předpojatost (např. „Z parkování v Praze se stává černá můra“, „Městské části neřeší, kde parkovat, ale jen to, kde neparkovat“, Jak se zdá, politikům jde především o to, aby měli kde parkovat jejich voliči a ti ostatní, ať dělají, co umí, třeba ať jezdí metrem.“).

Další problematická místa nebyla zaznamenána. Obecně lze konstatovat, že v celku všech příspěvků, jakožto i na úrovni jednotlivých analyzovaných kategorií (obecně politické/obecně volební/senátní/krajské) byly nejvíce medializovanými subjekty zcela jednoznačně vládní strany – především pak ČSSD a hnutí ANO. S nižší četností byl poskytován prostor i představitelům ostatních parlamentních stran (KDU-ČSL, TOP 09, ODS, KSČM, Úsvit-NK). Disbalance v reprezentaci těchto subjektů nebyla vyhodnocena jako porušení zákona o vysílání, jelikož byla vysvětlitelná zájmem relace o aktuální politická témata týkající se vrcholové politiky a státní správy, tedy tématy majícími celospolečenský dopad. Oslovování čelních představitelů vrcholné politiky je běžná mediální praxe, která je důsledkem rutinního fungování mediálních redakcí.

ANALÝZA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PROGRAMU PRIMA

Dle zadání analýzy jsme se dále v analýze zabývali diskuzními pořady *Partie* a *Miniduel* a publicistickým pořadem *Očima Josefa Klímy*.

V analýze diskuzních pořadů jsme se zaměřili opět na sledování dodržování kritérií objektivity a vyváženosti. Ty jsme analyzovali na základě následujících proměnných a ukazatelů:

- četnost zastoupení kandidujících subjektů v pořadu
- rozmanitost zvaných subjektů, diskutovaných témat, postojů a názorových proudů v pořadu
- výpovědní stopáž hosta-politika v diskuzi, příp. politické strany v celku sledovaného vysílání pořadu
- počet položených dotazů jednotlivým hostům pořadu
- struktura a typy položených dotazů podle míry polemičnosti (neutrální dotaz, ambivalentní dotaz, konfrontační dotaz, vstřícný dotaz)
- tematická agenda dotazů adresovaných jednotlivým hostům-politikům

V kvalitativní části jsme se zaměřili zvláště na:

- přesnost a věcnou správnost informací
- projevy favorizace, přízně či diskreditace konkrétního politického subjektu, myšlenkového proudu (stranění, zesměšňování)
- schopnost moderátora vést a korigovat diskuzi
- kladení sugestivních otázek
- potlačování relevantních názorů
- transparentnost citovaných zdrojů informací

PARTIE

Rozbor základních parametrů pořadu *Partie* začneme popisem jeho základní struktury, poté se zaměříme na jednotlivé diskuzní díly.

Diskuzní pořad *Partie* se věnuje české politice, vysílán je pravidelně každou neděli od 11 hodin. Ve sledovaném období byly na programu Prima odvysílány celkem **4 vydání pořadu**. Pořadem provázeli střídavě Terezie **Kašparovská** a Tomáš **Hauptvogel**.

Jak ukazuje Tab. 23, do pořadu bylo ve sledovaném období pozváno deset různých politiků, přičemž všichni tito reprezentovali některou ze stran aktuálně zastoupených v Poslanecké sněmovně. Vyjma představitelů strany Úsvit-NK, byli pozváni zástupci všech vládních a opozičních subjektů. Zástupci strany KDU-ČSL, ODS, TOP 09 a hnutí ANO byli v daném období hosty pořadu dvakrát.

První dva díly pořadu nebyly uvedeny jako předvolební. Formát pořadu se nelišil od toho, co je v této relaci běžné. V prvním analyzovaném díle, diskutoval ministr kultury Daniel Herman s poslancem strany ODS Janem Zahradníkem o několika tématech. Úvodním předmětem diskuze byla chystaná novela zákona o ochraně ovzduší, jejíž součástí má být i povinná pravidelná kontrola kotlů v domácnostech. Dalším tématem byla eventualita zřízení nového ministerstva pro vědu a výzkum. Zatímco ministr kultury tento návrh obhajoval, Jan Zahradník se stavěl proti němu. Třetím námětem diskuze bylo výročí teroristických útoků 11. září 2001 v USA. V souvislosti s tématem terorismu bylo nastoleno i téma tzv. migrační krize a integrace uprchlíků v Česku. Posledními dvěma tématy byla jednak otázka vybudování památníku obětem koncentračního tábora v Letech u Písku (resp. uzavření tamního vepřína), jednak otázka zdanění finančních náhrad církvím. Optikou zákona o vysílání byla diskuze zcela bezproblémová.

V druhé diskusi sledovaného období byli hosty pořadu ministr financí Andrej Babiš a exministr zdravotnictví a současný poslanec za TOP 09 Leoš Heger. V průběhu pořadu byla diskutována dvě hlavní témata – prvně se hovořilo o novele zákona o střetu zájmu, kterou aktuálně v té době schválila Poslanecká sněmovna. Druhým tématem bylo zavedení tzv. elektronické evidence tržeb. Ani v této diskusi nebylo zaznamenáno porušení zásad objektivní a vyvážené diskuze.

Tab. 23: Struktura hostů v pořadu *Partie* ve sledovaném období

datum vysílání	moderátor/ka	host	specifikace hosta	témata diskuze
11. 9. 2016	T. Hauptvogel	D. Herman	ministr kultury KDU-ČSL	novela zákona o ochraně ovzduší zřízení nového ministerstva pro vědu výročí od atentátů v USA 11. září 2001 integrace uprchlíků v ČR koncentrační tábor v Letech zdanění finančních náhrad církvím
		Jan Zahradník	poslanec ODS	
18. 9. 2016	T. Kašparovská	A. Babiš	ministr financí ANO	zákon o střetu zájmů elektronická evidence tržeb

		L. Heger	poslanec TOP 09	
25. 9. 2016	T. Kašparovská	M. Jurečka	ministr zemědělství KDU-ČSL	zdravotnictví sociální politika doprava spolupráce stran v krajích
		J. Dolejš	poslanec KSČM	
		M. Kupka	poslanec ODS	
2. 10. 2016	T. Hauptvogel	B. Sobotka	premiér ČSSD	zdravotnictví sociální politika doprava spolupráce stran v krajích
		J. Faltýnek	poslanec ANO	
		M. Kalousek	poslanec TOP 09	

Dvě poslední vydání byla předvolebního charakteru, proto se na ně podíváme podrobněji.

Partie, 29. září 2016

Hosty prvního předvolebně koncipovaného dílu byl ministr zemědělství a kandidát *Koalice pro KHK* do Královéhradeckého kraje Marian Jurečka (KDU-ČSL), poslanec a kandidát ODS do Středočeského kraje Martin Kupka (ODS) a poslanec Jiří Dolejš (KSČM), který tedy jako jediný z pozvaných nekandidoval ani do krajských zastupitelstev, ani do Senátu. Nutno ale dodat, že zmínění hosté nebyli do pořadu pozváni jakožto kandidáti, ale jako zástupci své strany. Jejich kandidatura nebyla ani explicitně zmíněna.

Tabulka 24 ukazuje na prostor, který jednotliví diskutující v pořadu dostali. Z hlediska celkové stopáže i počtu výpovědí patřilo nejvíce prostoru Martinovi Kupkovi (ODS). Podobný prostor získal i ministr zemědělství Marian Jurečka (KDU-ČSL). Výrazný rozdíl se ukázal ve stopáži těchto politiků s celkovou délkou výpovědí místopředsedy KSČM Jiřího Dolejše. Přitom ale ukazatel počtu otázek moderátorky vůči hostům ukazuje podobné výsledky. Vysvětlení nerovnoměrného časového prostoru spočívá v nekonfrontačním charakteru diskuze – moderátorka do výpovědí hostů příliš nezasahovala, neusměrňovala délku jejich výpovědí a nebyla ani vůči žádnému z hostů konfrontační. Nelze říci, že by byl J. Dolejš ze strany moderátorky upozadován, z těchto tří diskutujících zastával nejvíce pasivní roli. Jeho výpovědní styl byl spíše skromnější, nevstupoval do výpovědí svých kolegů, tak jako to dělali oni.

Tab. 24: Počet a délka výpovědí hostů ve vydání *Partie* dne 25. 9. 2016

host	celková délka výpovědí	průměrná délka výpovědí	počet výpovědí	počet otázek vůči hostu
M. Jurečka	0:12:18	41 s	18	14
M. Kupka	0:15:15	51 s	18	13
J. Dolejš	0:07:55	37 s	13	11

Tematicky byla diskuze vedena kolem čtyř hlavních témat. Moderátorka konkrétně uvedla, že tato čtyři témata byla vybrána, jelikož podle názoru redakce i podle reakcí diváku *Primy* trápí a zajímají obyvatelé

krajů nejvíce. Médium se tak samo staví do role „vševědoucího“ a zastírá tak skutečnost, že je tím, kdo samo vybírá, o jakých tématech se bude diskutovat.

Prvním diskutovaným tématem bylo **zdravotnictví**. Moderátorka citovala z volebních programů jednotlivých stran a dožadovala se vysvětlení, co je citovanými body programu myšleno. V následné diskusi pak docházelo ke konfrontacím zejména mezi Marianem Jurečkou a Martinem Kupkou, kteří se vzájemně bez korekce moderátorky obviňovali ze stavu zdravotnictví v jednotlivých krajích.

Druhým tématem byla sociální politika, resp. zavedení tzv. elektronické evidence tržeb (EET). I zde se názorově střetli Jurečka s Kupkou. Zatímco Kupka EET kritizoval, Jurečka, jakožto představitel vládní strany, která EET podpořila, stál v diskusi na straně obhájce EET.

Třetím diskutovaným tematickým okruhem byla dopravní situace v krajích. V tomto okruhu opět moderátorka vycházela z navrhovaných programových opatření stran na zlepšení dopravní infrastruktury.

Poslední téma akcentovalo potenciální spolupráci stran po volbách. Moderátorku zajímalo, s kterými stranami jsou politické subjekty, jež hosté zastupují, ochotné spolupracovat a s kterými nikoli, resp. jakou spolupráci preferují v krajích.

Ani analýza tematické struktury tedy neukázala žádná vychýlení v objektivitě či nevyváženosti diskuze. Přístup moderátorky byl po celou dobu vyvážený, nebylo zjištěno, že by záměrně jednomu hostu přihrávala otázky, které by pro něj nebo stranu, kterou zastupuje, vyznívaly pozitivněji/negativněji než hostu druhému.

Tab. 25: Tematická agenda pořadu *Partie dne* 25. 9. 2016

tematická agenda	M. Jurečka počet výpovědí	M. Kupka počet výpovědí	J. Dolejš počet výpovědí
zdravotnictví	6	7	5
sociální politika (EET)	6	4	3
doprava	2	5	2
spolupráce stran v krajích	4	2	3

Posledním sledovaným ukazatelem byla míra polemičnosti dotazů moderátorky. Rozlišovali jsme, zda moderátorka pokládá hostům dotazy neutrální, vstřícné či konfrontačně laděné. Jak už bylo řečeno, diskuze byla ze strany moderátorky velmi umírněná, což dokládají i výsledná data – moderátorka se zcela vyhnula otázkám konfrontačním či vstřícným. Přesto nelze říct, že by diskuze postrádala konfrontačních momentů – konfrontace vyvstávala se vzájemného napadání diskutujících. Moderátorka toto napadání nikterak nehodnotila a nechávala vždy prostor jednotlivým politikům, aby se sami obhájili, či vysvětlili jejich pohled na věc.

Tab. 26: Míra polemičnosti dotazů směřovaných na hosty pořadu *Partie dne 25. 9. 2016*

host	míra polemičnosti dotazů			
	neutrální	konfrontační	ambivalentní	vstřícný
M. Jurečka	14	0	0	0
M. Kupka	13	0	0	0
J. Dolejš	11	0	0	0

Na základě sledovaných indikátorů vyváženosti a objektivitu spolu s věcnou správností informací, o kterých vypovídal moderátor, proto můžeme konstatovat, že požadavky na objektivitu a vyváženost nebyly v celku diskuze nikterak porušeny.

Partie, 2. října 2016

Do druhé předvolební diskuze byli pozváni premiér Bohuslav Sobotka, poslanec a 1. místopředseda hnutí ANO Jaroslav Faltýnek a poslanec a předseda strany TOP 09 Miroslav Kalousek. Délka vydání činila přibližně 40 minut, během kterých dostali všichni tři politici obdobný prostor. Nejméně dotazů ze strany moderátora bylo mířeno na M. Kalouska, na stranu druhou jeho výpovědi byly průměrně nejdelší, a proto celková délka výpovědí hostů se nikterak nelišila.

Tab. 27: Počet a délka výpovědí hostů ve vydání *Partie dne 2. 10. 2016*

host	celková délka výpovědí	průměrná délka výpovědí	počet výpovědí	počet otázek vůči hostu
B. Sobotka	0: 11:58	42 s	17	12
J. Faltýnek	0:10:15	41 s	15	13
M. Kalousek	0:11:27	57 s	12	7

Tematická agenda diskuze byla identická jako v prvním předvolebním vydání. Relace tak zajistila všem pozvaným představitelům kandidujících subjektů totožné podmínky. Jedinou změnou bylo rozšíření tématu sociální politiky o subtémata týkající se důchodové reformy. Všichni hosté dostali rovnoměrný prostor prezentovat programové priority svých stran v jednotlivých nastolených oblastech.

Tab. 28: Tematická agenda pořadu *Partie dne 2. 10. 2016*

tematická agenda	B. Sobotka počet výpovědí	J. Faltýnek počet výpovědí	M. Kalousek počet výpovědí
zdravotnictví	5	3	2
sociální politika	5	5	4
doprava	4	3	5
spolupráce stran v krajích	2	4	1

Ačkoli moderátorem diskuze byl tentokrát Tomáš Hauptvogel, jeho moderátorský přístup byl zcela totožný s přístupem moderátorky Terezie Kašparovské, jež moderovala první předvolební diskuzi. Charakter dotazů, které moderátor pokládal hostů, byly ve většině případů čistě neutrální. Pouze dva dotazy mířené na Jaroslava Faltýnka byly konfrontačního rázu. V prvním případě, když moderátor citoval z volebního programu strany a zpochybňoval, že plány hnutí ANO nastavené v tomto volebním

programu, lze aplikovat na úrovni krajů. V druhém případě pak konfrontačním dotazem usměrňoval Jaroslava Faltýnka v kritice mířené na minulou vládu, resp. konkrétně na Miroslava Kalouska. Opět lze tedy konstatovat, že diskuze nebyla pouze smířlivá, ale zejména ze strany zmíněného místopředsedy hnutí ANO vycházely časté ataky vůči exministru financí Kalouskovi. Ten ale dostal dostatek prostoru, aby se proti této kritice vymezil či obhájil před diváky, a tento prostor mu nebyl ze strany moderátora nikterak upírán. Stejně jako v případě první předvolební diskuze proto lze konstatovat, že požadavky na objektivitu a vyváženost pořadu nebyly v jeho průběhu nikterak porušeny.

Tab. 29: Míra polemičnosti dotazů směřovaných na hosty pořadu *Partie* dne 2. 10. 2016

host	míra polemičnosti dotazů			
	neutrální	konfrontační	ambivalentní	vstřícný
B. Sobotka	12	0	0	0
J. Faltýnek	11	2	0	0
M. Kalousek	7	0	0	0

SHRNUTÍ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ DISKUZNÍHO POŘADU *PARTIE*

Na úrovni jednotlivých vydání nebyla zjištěna žádná pochybení. Potenciálně problematický může být výběr subjektů do dvou předvolebních dílů. Někteří by mohli namítat, že výběrem těchto politiků došlo opět pouze ke zviditelnění etablovaných stran. Moderátor tento výběr ale ozřejmil slovy, že hosté byli vybráni podle volebního potenciálu stran, které zastupují. Vysvětlení moderátora spatřujeme jako dostačující, a to zejména vzhledem k charakteru/formátu diskuzí. Cílem provozovatele totiž nebylo prostřednictvím tohoto pořadu představit všechny kandidující subjekty do krajských voleb, ale ve dvou předvolebně koncipovaných dílech vést diskuzi o vybraných tématech s představiteli všech stran zastoupených v PS PČR, které zároveň dle průzkumů preferencí měly v jednotlivých krajích podstatnou šanci na volební úspěch. To, že nebyl pozván také zástupce hnutí Úsvit-NK, které je rovněž součástí Poslanecké sněmovny, lze vysvětlit právě jeho nižšími předvolebními preferencemi.

MINIDUEL

Druhým analyzovaným diskuzním pořadem byla rubrika zpravodajské relace *Odpolední zprávy* nazvaná *MINIDUEL*, která je vysílána v rámci této relace spíše nepravidelně. Přitom se nejedná o politickou publicistiku jako spíše lifestylový pořad, jehož hosty jsou povětšinou veřejně známé osobnosti z oblasti kultury.

V námi sledovaném čase bylo v období od 16. září 2016 do 5. října 2016 zařazeno celkem **13 vydání**. Celková délka všech analyzovaných dílů činila téměř **2 hodiny 26 minut**, průměrná délka jednoho dílu dosahovala pouze **11 minut**. Jednalo se tak pouze o krátké mini-diskuze.

Každý z odvysílaných dílů byl tvořen diskuzí moderátorky Elišky Čerovské, nebo moderátora Pavla Štrunce s čtyřmi nebo třemi hosty – kandidáty do zastupitelstev jednotlivých krajů ČR. Celkem bylo pozváno **49 hostů**. Tabulka 30 ukazuje na jednotlivá vydání, hosty, jejich politickou příslušnost, stopáž jejich výpovědí i diskutovaná témata.

Tab. 30: Přehled vysílání analyzovaných vydání pořadu *Miniduel*

datum	kraj	hosté	specifikace hosta	stopáž výpovědí hosta	počet otázek vůči hostu	témata
16. 9. 2016	Jihočeský	Radka Maxová	ANO	0:02:21	6	1. důvody zvolení kandidáta 2. doprava 3. NP Šumava
		Pavel Hroch	Jihočeši 2012	0:01:23	4	
		Tomeš Vytiska	KSČM	0:00:51	4	
		Jiří Zimola	ČSSD	0:02:28	5	
19. 9. 2016	Liberecký	Zuzana Kocumová	Změna	0:02:23	3	1. důvody zvolení kandidáta 2. vzdělávání
		Martin Půta	Starostové pro LK	0:01:50	4	
		Robert Gamba	ANO	0:01:49	3	
		Stanislav Mackovík	KSČM	0:01:32	3	
20. 9. 2016	Plzeňský	Josef Bernard	ČSSD	0:02:33	3	1. důvody zvolení kandidáta 2. stárnutí populace
		Václav Štekl	KSČM	0:00:43	2	
		Martin Baxa	ODS	0:01:42	3	
		Miloslav Zeman	ANO	0:02:20	3	
21. 9. 2016	Vysočina	Josef Pavlík	ANO	0:02:30	2	1. důvody zvolení kandidáta 2. zemědělství
		Jiří Běhounek	ČSSD	0:01:52	2	
		Jaromír Kalina	KDU-ČSL	0:03:01	2	
		Milan Plodík	KSČM	0:01:53	2	
22. 9. 2016	Karlovarský	Eva Valjentová	KSČM	0:01:52	2	1. důvody zvolení kandidáta 2. doprava
		Jana Vildumetzová	ANO	0:03:22	3	
		Martin Havel	ČSSD	0:02:04	3	
		Patrik Pizinger	HNHROM	0:01:24	2	
23. 9. 2016	Jihomoravský	Taťána Malá	ANO	0:03:33	3	1. důvody zvolení kandidáta 2. problémy sucha a vodních zdrojů
		Jiří Němec	KDU-ČSL	0:01:34	3	
		Ivo Pojezný	KSČM	0:03:22	4	
26. 9. 2016	Pardubický	Jan Řehounek	ANO	0:02:08	2	1. důvody zvolení kandidáta
		Roman Línek	Koalice pro PK	0:02:06	2	

		Jan Foldyna	KSČM	0:01:47	2	2. doprava
		Martin Netolický	ČSSD	0:02:54	2	
27. 9. 2016	Středočeský	Martin Kupka	ODS	0:03:19	3	1. důvody zvolení kandidáta 2. doprava
		Jaroslava Jermanová	ANO	0:02:24	3	
		Miloš Petera	ČSSD	0:02:38	4	
		Zdeněk Štefek	KSČM	0:00:50	2	
29. 9. 2016	Zlínský	Margarita Balaščíková	ANO	0:01:49	3	1. důvody zvolení kandidáta 2. odliv kvalifikovaných sil do Brna 3. doprava
		Jiří Čunek	KDU-ČSL	0:02:51	3	
		Ivan Mařák	KSČM	0:01:54	3	
		Petr Kořenek	ČSSD	0:02:19	3	
30. 9. 2016	Královehradecký	Jiří Štěpán	ČSSD	0:01:50	5	1. důvody zvolení kandidáta 2. doprava
		Otakar Ruml	KSČM	0:02:07	4	
		Klára Dostálová	ANO	0:02:25	5	
		Vladimír Derner	Koalice pro KHK	0:01:37	3	
3. 10. 2016	Olomoucký	Michal Symerský	KSČM	0:01:53	4	1. důvody zvolení kandidáta 2. odpadová politika
		Jiří Zemánek	ČSSD	0:02:14	3	
		Ivo Slavotínek	Koalice pro OK	0:02:17	3	
		Oto Košta	ANO	0:01:51	3	
4. 10. 2016	Ústecký	Jaroslav Foldyna	ČSSD	0:02:42	6	1. důvody zvolení kandidáta 2. sociálně vyloučené lokality
		Stanislav Rybák	KSČM	0:02:56	4	
		Petr Urbánek	ANO	0:02:55	4	
5. 10. 2016	Moravskoslezský	Novák Miroslav	ČSSD	0:3:36	4	1. důvody zvolení kandidáta 2. nezaměstnanost /školství
		Babka Josef	KSČM	0:01:47	3	
		Vondrák Ivo	ANO	0:02:12	3	

Jednotlivé díly byly svou formou velmi podobné. Prvním sledovaným parametrem všech diskuzí byla celková stopáž, která byla hostům moderátory poskytnuta. Jak ukazuje Tab. 30, v tomto parametru analýza ukázala v některých dílech i výraznější odchylky. Počet dotazů, který byl hostům položen, však povětšinou nevybočoval směrem k jedinému hostu. Odchylky ve stopáži nesignalizují posun ve vyváženosti, jako spíše ukazují na rozdílnosti v individuálním komunikačním stylu jednotlivých hostů. Odpovídal-li host na otázky věcně a nevyhýbavě, moderátor/ka jej povětšinou nechávala hovořit déle. V případě, že se host zodpovězení otázky vyhýbal, či odbočil ve své výpovědi k jinému tématu, byl moderátory přerušen.

Dalším sledovaným parametrem byla témata diskutovaná v jednotlivých dílech. Zajímalo nás, zda moderátoři nefavorizují jedny kandidáty pouze neutrálními či dokonce vlídnými dotazy, zatímco druhé defavorizují konfrontačními dotazy mající negativní konotace. Takové výsledky ale analýza nepřinesla. Z celkového zhodnocení všech dílů analýza konstatovala, že struktura rozhovoru byla se všemi hosty obdobná. Moderátoři otvírali pořad představením hostů, poté následovala první otázka zjišťující důvody, z jakých by měl divák hosta, resp. subjekt, který zastupoval, volit. Po tomto úvodu bylo

moderátory nastoleno povětšinou jedno téma debaty (pouze ve dvou vydáních byla diskutována dvě témata).

Dále jsme prostřednictvím indikátoru četnosti hodnotících soudů v otázkách moderátorů sledovali valenci jednotlivých dotazů. Ani v tomto parametru analýza neukázala výrazné rozdíly, resp. většina dotazů byla čistě neutrálního charakteru. Oba moderátoři zachovávali v diskuzích zcela neutralistický postoj. Příčinou moderátorské neutrality dotazů mohla být poměrně krátká stopáž pořadu. Moderátor většinou stihl položit každému z hostů průměrně 3 dotazy. Neměl tedy prostor pouštět se do nějakých konfrontací.

Na úrovni jednotlivých dílů nedošlo k porušení zákona o vysílání v tom smyslu, že by byl v konkrétní debatě zvýhodňován/znevýhodňován některý z hostů/politických subjektů. V žádném díle ale nebyl vysvětlen klíč, podle kterého byli do jednotlivých debat hosté pozváni. Přitom v celku vysílání 13 vydání pořadu byli zvaní zejména zástupci hnutí ANO (14x) a stran KSČM (13x) a ČSSD (10x). Třikrát byl hostem pořadu představitel strany KDU-ČSL⁶¹ a dvakrát strany ODS. Jednoho zástupce pak měly tyto subjekty: HNHROM; Koalice pro Pardubický kraj (resp. SPO); Jihočeši 2012; Starostové pro Liberecký kraj; Koalice pro Olomoucký kraj (resp. KDU-ČSL); Změna; Koalice pro Královehradecký kraj (resp. KDU-ČSL).

Protože ale nebyl v žádném díle princip výběru hostů vysvětlen, je třeba požádat provozovatele o takové vysvětlení. Ačkoli samozřejmě nelze předvídat, zda mohli být tyto osoby pozváním do pořadu reálně zvýhodněni, je zřejmé, že neobjasněné pozvání právě jich a ne jiných, zapříčinilo disbalanci v předvolebním vysílání provozovatele. Nehledě na to, že provozovatel vysílání byl Radou žádán opakovaně o vysvětlení klíče pro výběr politiků do této rubriky v čase předcházejícím volbám do PSP ČR 2013, Evropského parlamentu 2014 i voleb do zastupitelstev obcí 2014, právě z toho důvodu, že struktura hostů vykazovala jistou nevyváženost.

⁶¹ Resp. 5x, ovšem ve dvou případech se jednalo o politika strany KDU-ČSL kandidující za jiný subjekt (Koalice pro Olomoucký kraj a Koalice pro Královehradecký kraj).

SHRNUTÍ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ DISKUZNÍHO POŘADU *MINIDUEL*

Na základě výše řečeno předkládáme Radě návrh na podání vysvětlení ve věci výběru hostů do předvolebních vydání diskuzního pořadu *Miniduel*.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, Praha 8, o podání vysvětlení, podle jakých kritérií byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do zastupitelstev krajů do jednotlivých vydání rubriky *Miniduel* vysílané každý všední den jako příloha pořadu *Odpolední zprávy* v období od 16. 9. 2016 do 5. 10. 2016 na programu Prima a co určovalo pořadí, v němž byli v rámci rubriky prezentováni. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení výzvy.

OČIMA JOSEFA KLÍMY

Posledním pořadem, kterým jsme se dle zadání analýzy zabývali, byl publicistický pořad *Očima Josefa Klímy*. Pořad *Očima Josefa Klímy*, provozovatelem definovaný jako publicistická show, je zařazován do vysílání vždy v úterý okolo 22. hodiny. Primárně se jedná o nepolitickou publicistiku, která sleduje zejména soukromé a kriminální kauzy. Zpracování témat pak často balancuje na hranici investigativní žurnalistiky a bulváru. Nelze tedy očekávat, že by se pořad nějak seriózněji zabýval předvolebním děním. Přesto jsme ve třech dílech zachytili drobné zmínky, které se ke sledovanému tématu (politika/volby) vztahují.

V námi sledovaném období, 9. září do 7. října 2016, byly na programu Prima odvysílány celkem čtyři díly. Každý díl byl složen z šesti příspěvků. Délka jednoho vydání činila přibližně 40 minut. Moderátorem všech dílů byl Josef Klíma. Tabulka 31 ukazuje na jednotlivé díly a příspěvky, které v nich byly odvysílány. Tučně zvýrazněné jsou ty, kterým jsme věnovali pozornost, a které tedy níže popisujeme.

Tab. 31: Přehled analyzovaných dílů pořadu *Očima Josefa Klímy*

datum	příspěvky
13. 9. 2016	1) Test národa ; 2) Odebírání dětí ; 3) Kontext české pálenky ; 4) Boj s „vykuky“; 5) Zapálený ekolog; 6) Glosátor
20. 9. 2016	1) Test národa; 2) Prokletí pardubického bytového komplexu; 3) Minulost se vrací; 4) Odebírání dětí; 5) Profesionální lovkyně; 6) Glosátor
27. 9. 2016	1) Test národa ; 2) Osudy českých podvodníků; 3) Kuriozity z dějin vůní a smradů; 4) Piráti silnic; 5) Jachtař Bína; 6) Glosátor
4. 10. 2016	1) Test národa; 2) Boj proti modrým parkovacím zónám ; 3) O věčně živé minulosti; 4) Neurorestart; 5) Případy, nad nimiž zůstává rozum stát; 6) Glosátor

Očima Josefa Klímy, 13. září 2016

Ve vydání dne 13. září 2016 nebyla nalezena žádná reportáž týkající se nadcházejících voleb. Čtyři příspěvky okrajově reflektovaly politické skutečnosti nebo politiky.

Prvním příspěvkem byl tzv. **Test národa**, který je v podstatě pravidelnou součástí tohoto pořadu. Jeho podstatou je testování českých občanů zaměřené povětšinou na povahu Čechů, ale i jejich názory a postoje k různým tématům veřejného života a situacím. V tomto vydání byl reflektován senátní návrh, aby cyklisté mohli mít při jízdě na cyklostezkách až 0,8 promile alkoholu v krvi. Senátní návrh byl moderátorem prezentován zcela pozitivně („A těším se, zda poslanci konečně odhlasují zákon, který by to jedno - dvě piva povolil. Nemyslím si, že mou cyklistickou pozornost nějak výrazně zhoršují.“). Redaktor v jednotlivých testovacích vstupech zkoumal, zda se schváleným návrhem chystá „velká

změna, nebo se jen legalizuje stav, který už dávno panuje“. S alkoholtestem přitom vyrazil mezi cyklisty na stezce v Praze Troji.

Druhým analyzovaným příspěvkem byla reportáž poukazující **na sporné odebrání dětí matkám** na příkaz rozsudků českých soudů. Tento jev byl konkrétně vylíčen na případech dvou matek, kterým byly odebrány děti, jelikož se po rozvodu rodičů nechtěly stýkat s otcem. Mezi oslovenými respondenty byla mimo jiné ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová (ČSSD), dle které je prezentovaná praxe vůči dětem „skandální“. Dalšími oslovenými politiky pak byli starosta a místostarosta obce Horní Bečva Rudolf Bernát a Josef Blinky. Tito se vyjadřovali k jednomu z konkrétních případů odebrání dětí, který se v této obci stal. Rada se touto reportáží již zabývala a rozhodla s provozovatelem zahájit správní řízení pro možné porušení § 31 odst. 2 zákona o vysílání. Dle Rady byla reportáž zpracována tak, aby vyznívala v kritiku soudního rozhodnutí, resp. ve prospěch té strany sporu, které byl omezen styk s dětmi. Okolnosti sporu, a zejména pak samotného soudního rozhodnutí, byly v průběhu reportáže prezentovány neúplně a účelově. Reportáž prostřednictvím redakčního komentáře divákům podsouvala, že děti byly do ústavu umístěny, „aby se naučily mít rády svého otce“, přičemž absentovalo odborné odůvodnění soudního rozhodnutí, zveřejnění odborných znaleckých posudků či výpověď odborníků, resp. autorů těchto posudků. Divák si tak na základě zhlédnutí pořadu nemohl na pojednávaný problém svobodně vytvořit vlastní názor. Rada správní řízení nakonec zastavila, neboť nebyla splněna podmínka předchozího typově shodného upozornění na porušení zákona, avšak z výše uvedených důvodů upozornila provozovatele na porušení ustanovení § 31 odst. 2 zákona o vysílání.

Třetí analyzovaný příspěvek informoval **o historii české pálenky**, procesu její výroby i důvodech její unikátnosti. Jedním z oslovených respondentů reportáže byl i starosta obce Jílové u Olomouce Jan Pewner, který ale nebyl prezentován svou politickou funkcí jako spíše majitel ovocného sadu.

Posledním analyzovaným příspěvkem byla krátká **glosa**, kterou na závěr pořadu pronášel **Jiří Menzel**. Glosa měla následující znění: „Děsí mě to, že když jsme se před víc jak čtvrt stoletím zbavovali komunistů, jak jsme se všichni těšili, že doženeme Evropu, že budeme stejně bohatý jako aspoň Rakušáci nebo tak, a ono furt nic. A nevím, čím to je. Nejspíš tím, že máme krátkou nebo špatnou paměť na to, co všechno zlého tady udělali komunisti. Samozřejmě chráněný ruskou velmocí. A před komunisty a tou ruskou velmocí já se bojím, zvlášť když jim fandí náš pan prezident, co se ještě může stát.“

Očima Josefa Klímy, 27. září 2016

Další dva příspěvky jsme analyzovali ve vydání pořadu dne 27. září 2016.

Prvním z nich byl opět **Test národa**. Tentokrát redakce pořadu testovala přístup některých vybraných restauračních zařízení k tzv. protikuřáckému zákonu. Ten byl jak ze strany redakce, tak ze strany oslovených majitelů či provozních restaurací hodnocen spíše negativně. Nicméně tento příspěvek nelze hodnotit stejně jako příspěvky zpravodajské. Divák si totiž musí být vědomý toho, že sleduje sondu do názorů vybraných jedinců a ne objektivní zpravodajství.

Druhým příspěvkem byla opět **glosa**, kterou tentokrát přednášel **Michal Horáček**. Její znění bylo následující: „Za nedlouho budou volby do krajských zastupitelstev a do 27 senátních obvodů. Těšíte se? No, tak to máte dobrý, protože před sebou máte celá léta plná voleb. Poprvé nepůjdeme volit až v roce 2027 a mezitím třeba i několikrát za rok. Ale já jsem rád. Já jsem z generace, která volit nemohla. Podstupovali jsme pouze takový rituál přihlášení se k vládnoucímu totalitnímu režimu a bylo to potupné. Snili jsme o svobodných volbách a také v revoluci, já se na to pamatuju, na ta plná náměstí. Byl jsem na Václavském náměstí a odtamtud se ozývalo: svobodné volby. A teď je máme a já půjdu se svou ženou a pěkně se oblékneme a vezmeme dcerku a řekneme, že to je svátek, protože pro mě už to bude svátek navždycky.“

Očima Josefa Klímy, 4. října 2016

Ve vydání dne 4. října 2016 jsme analýze podrobili jeden příspěvek nazvaný **Boj proti modrým parkovacím zónám**. Už název příspěvku vypovídá o optice, jakou bylo zavedení tzv. modrých zón v dalších pražských městských částech prezentováno. Hlavním zdrojem příspěvku byl na jedné straně právník Ondřej Pecák, který v té době podal na parkovací zóny v Praze žalobu. Na straně druhé dostal v reportáži podobný prostor Libor Šíma z oddělení organizace dopravy Magistrátu hl. města Prahy, který vysvětloval a hájil zavedení parkovacích zón. Mimo to zde hovořili i běžní občané, na jejichž příbězích byla demonstrována problematičnost parkovacích zón. Podobně jako v reportážích, které byly odvysílány v hlavní zpravodajské relaci *Zprávy FTV Prima* a stejně tak se týkaly tohoto tématu, i zde byl patrný negativní postoj k zavádění tohoto regulačního opatření. Ve zhodnocení objektivnosti a vyváženosti této reportáže hraje ale důležitou roli fakt, že formátem pořadu je publicistika. Cílem pořadu tak není zpravodajsky zcela vyváženě informovat. V rámci publicistiky si její autoři mohou dovolit popisované skutečnosti komentovat i hodnotit. Nemělo by to být však činěno manipulativně či zcela jednostranně, což analýza této reportáže neukázala.

SHRNUTÍ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ PUBLICISTICKÉHO POŘADU OČIMA JOSEFA KLÍMY

Analýza pořadu *Očima Josefa Klímy* neukázala na žádné skutečnosti, které by z hlediska zákona o vysílání zavdávaly pochybnosti o korektnosti vysílaného obsahu. Přitom lze konstatovat, že tento pořad nadcházející volby, nepočítáme-li jedinou glosu Michala Horáčka, zcela opomíjel.

HLAVNÍ ZÁVĚRY

Primárním cílem analýzy bylo odpovědět na otázku, zda vybrané pořady programu Prima respektovaly ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona o vysílání, týkající se povinnosti vysílat zpravodajské a politicko-publicistické pořady objektivně a vyváženě.

Předmětem analýzy byly celkem čtyři pořady programu Prima, z toho jeden čistě zpravodajský pořad (*Zprávy FTV Prima*), dva diskuzní pořady (*Partie, Miniduel*) a jeden publicistický pořad (*Očima Josefa Klímy*).

V rámci zpravodajství bylo možné vyčlenit dva tematické okruhy, z nichž jeden zahrnoval příspěvky týkající se obecně politických záležitostí, druhý zprávy reflektující předvolební události, příp. kandidáty do voleb. Obecně lze konstatovat, že pokud hlavní zpravodajská relace prezentovala kandidující subjekty, zaměřovala se především na strany zastoupené v Parlamentu ČR, ne však výhradně. Vyjma nich poskytla prostor k prezentaci několika menším kandidujícím subjektům, avšak pouze na úrovni jednotlivých příspěvků a v celku vysílání se jednalo spíše o zanedbatelné zmínky.

Koncepční přístup zaujala relace *Zprávy FTV Prima* pouze k senátním volbám. Konkrétně zařadila do svého vysílání v předvolebním období sérii 11 reportáží podobných jak tematicky, tak formálně. V těchto reportážích relace přinášela informace o postojích a názorech několika vybraných kandidátů a kandidátek na post senátora v různých volebních obvodech. Jak jsme výše popsali, na základě analytických výstupů se nepodařilo objasnit výběr kandidátů do daných příspěvků, co víc, kvantitativní data ukázala na výraznou nadreprezentaci kandidátů strany ČSSD a hnutí ANO. Z těchto důvodů jsme navrhli oslovit provozovatele v této věci o podání vysvětlení.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, Praha 8, o podání vysvětlení, podle jakých kritérií byli vybíráni respondenti-kandidáti do Senátu PČR do zpravodajských příspěvků informujících o postojích a názorech kandidátů na senátory, které byly odvysílány v hlavní zpravodajské relaci programu Prima v období od 13. 9. 2016 do 6. 10. 2016. Konkrétně šlo o tyto příspěvky: „Jak by kandidáti do Senátu řešili problém bezdomovců?“ (13. 9. 2016); „Kam s uprchlíky“ (15. 9. 2016); „Kandidáti do Senátu řeší zdravotnictví“ (17. 9. 2016); „Kandidáti do Senátu o zadlužení Čechů“ (19. 9. 2016); „Souboj olomouckých kandidátů“ (21. 9. 2016); „Kolaps dopravy v Praze 6: co navrhnou kandidáti do Senátu?“ (24. 9. 2016); „Kandidáti chtějí vyřešit dopravní situaci“ (25. 9. 2016); „Kandidáti chtějí řešit stav silnic a vzdělání“ (28. 9. 2016); „Kandidáti na senátory řeší nezaměstnanost“ (29. 9. 2016); „Názory na hlavní nádraží v Brně“ (5. 10.

2016); „Kdo dokončí dálnici D3?“ (6. 10. 2016). Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení výzvy.

Další problematické místo hlavní zpravodajské relace *Zprávy FTV Primy* spatřujeme ve dvou příspěvcích vysílaných ve dnech 20. 9. 2016 a 3. 10. 2016, které informovaly o rozšíření tzv. parkovacích zón do dalších městských částí Prahy. Jak jsme ukázali, na úrovni těchto příspěvků nebyly dodrženy požadavky na objektivitu a vyváženost, a to zejména kvůli nerovnoměrnému prostoru, který byl poskytnut jednotlivým respondentům hovořícím k tématu parkovacích zón, i negativně zabarveným redakčním komentářům. Tím se mohl provozovatel dopustit porušení í § 31 odst. 3 zákona o vysílání. Navrhujeme proto Radě zahájit v dané věci s provozovatelem správní řízení.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, v souladu s ustanovením § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, rozhodla zahájit s provozovatelem FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, Praha 8, správní řízení z moci úřední pro možné porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého se mohl dopustit tím, že v hlavní zpravodajské relaci *Zprávy FTV Prima*, vysílané na programu Prima, odvysílal dvě reportáže („Spor o parkovací zóny“, vysíláno dne 20. 9. 2016 a „Parkovací zóny v Praze komplikují život“, vysíláno dne 3. 10. 2016), informující o rozšíření systému Zón placeného stání v dalších městských částech Prahy způsobem, který poskytoval výrazně větší prostor kritikům tohoto regulačního opatření. Reportáže obsahovaly jednostranně negativní redakční komentáře signalizující možnou redakční předpojatost (např. „Z parkování v Praze se stává černá můra“, „Městské části neřeší, kde parkovat, ale jen to, kde neparkovat“, Jak se zdá, politikům jde především o to, aby měli kde parkovat jejich voliči a ti ostatní, ať dělají, co umí, třeba ať jezdí metrem.“).

Analýza vysílání publicistických pořadů neukázala na úrovni jednotlivých vydání na žádná porušení zákona o vysílání. Na úrovni celku ale vykazuje struktura hostů zvaných ve sledovaném období do pořadu *Miniduel* možnou nevyváženost v prezentaci kandidujících subjektů v jednotlivých krajích. Z toho důvodu předkládáme Radě další usnesení.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, Praha 8, o podání vysvětlení, podle jakých kritérií byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do zastupitelstev krajů do

jednotlivých vydání rubriky Miniduel vysílané každý všední den jako příloha pořadu Odpolední zprávy v období od 16. 9. 2016 do 5. 10. 2016 na programu Prima a co určovalo pořadí, v němž byli v rámci rubriky prezentováni. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení výzvy.